

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Tourist's Satisfaction on Ecotourism Services at Had Wanakorn National Park,
Amphoe Thap Sakae, Changwat Prachuap Khiri Khan

โดย

นายสันติ สุขเย็น

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)

พ.ศ.2546

ISBN 974-358-094-8

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)

ปริญญา

การบริหารทรัพยากรป่าไม้

โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

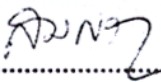
Tourist's Satisfaction on Ecotourism Services at Had Wanakorn

National Park, Amphoe Thap Sakae, Changwat Prachuap Khiri Khan

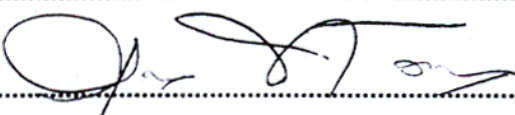
นามผู้วิจัย นายสันติ สุขเย็น

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

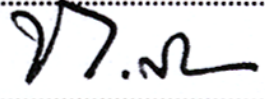
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศรี ภัทรธรรม, วท.ม.)

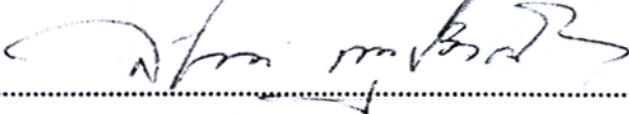
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วุฒิพล หัวเมืองแก้ว, Ph.D.)

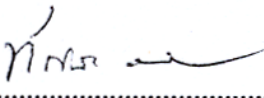
กรรมการ

(อาจารย์ทรงธรรม สุขสว่าง, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์สันต์ เกตุปราณีต, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(ศาสตราจารย์ทัศนีย์ อัดตะนันท์, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๒๕ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศรี ภัทรธรรม ประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ช่วยเหลือในการวางแผนงานวิจัย และได้ชี้แนะไปในทิศทางที่ถูกต้อง ตลอดจนการให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รองศาสตราจารย์ ดร.วุฒิพล หัวเมืองแก้ว กรรมการที่ปรึกษาวิชาเอก ที่ได้ชี้แนะในการเริ่มต้นการคิด แก้ไขหัวข้อวิทยานิพนธ์ และคอยให้แนวความคิดในการดำรงชีวิตในขณะที่ทำงานวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดร.ทรงธรรม สุขสว่าง ที่ทำให้เกิดแรงผลักดันในการพัฒนารูปเล่มให้มีความสมบูรณ์ และอาจารย์จำรอง เงินดี อาจารย์ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้โอกาสและแนะนำช่วยเหลือในการทำเล่มวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์กาญจนศ อรรถวิภาคไพศาลย์ ที่ได้ช่วยในการเรียบเรียงและชี้แนะในการเขียนเนื้อหา ขอขอบพระคุณ คุณชนนาค อรุณฉาย ที่ช่วยทုံมเทและช่วยให้ความรู้ในส่วนที่ผู้วิจัยนั้นไม่ทราบในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และการผลิตเล่ม และ คุณเขาวลิต สงวนศัพท์ หัวหน้าฝ่ายการพิมพ์ สำนักแผนงานและสารนิเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่เอื้อเพื่อการผลิตเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนลุล่วงได้โดยดี

ขอขอบพระคุณ คุณสุกิจ รัตนวิบูลย์ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านข้อมูลและที่พักในช่วงเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ คุณแม่สายทอง มิอรัญ และคุณสิริรัตน์ อยู่สูงเนิน ที่เป็นแรงผลักดันสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณจิระศักดิ์ แสนขัติ และกลุ่มเพื่อนหลังห้องของรุ่น 5 ทุกคน ที่ช่วยในการอำนวยความสะดวก ความเพลิดเพลิน และให้ความรู้แนวคิด ข้อเสนอแนะต่างๆ จนประสบความสำเร็จในการศึกษาในครั้งนี้ไปได้ด้วยดี โดยทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ และซาบซึ้งในเป็นอย่างยิ่ง

สันติ สุขเย็น

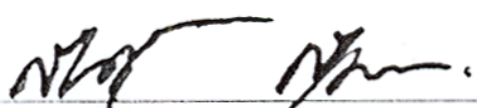
มีนาคม 2546

สันติ สุขเย็น 2546: ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้)
สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศรี ภัทรธรรม. 91 หน้า.
ISBN 974-358-094-8

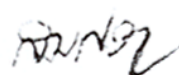
การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมบางประการของนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร การทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการบริการต่างๆ ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและบริการต่างๆ รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จำนวน 399 คน และทำการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่า t

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่ได้ทำการศึกษาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.2 มีอายุเฉลี่ย 29.59 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 50.9 เป็นโสด ร้อยละ 60.7 เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 30.8 มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 13,046.17 บาทต่อคน มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 59.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การท่องเที่ยว ร้อยละ 52.1 นักท่องเที่ยวร้อยละ 76.2 เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 95.2 มาท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม พักค้างในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ร้อยละ 93.0 โดยกางเต็นท์ ร้อยละ 72.5 สำหรับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานฯ แห่งนี้เฉลี่ย 1,516.24 บาทต่อคน สำหรับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวปรากฏว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจมากในกิจกรรมเพียง 1 กิจกรรม คือการกางเต็นท์พักแรม ส่วนความพึงพอใจในบริการอื่นๆ มีความพึงพอใจปานกลางทุกรายการ

จากการพิสูจน์สมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของนักท่องเที่ยวมีความเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและบริการต่างๆ บางประเด็น

ลายมือชื่อนักเขียน

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

19 / 3 / 46

Santi Sukeyen 2003: Tourist's Satisfaction on Ecotourism Services at Had Wanakorn National Park, Amphoe Thap Sakae, Changwat Prachuap Khiri Khan. Master of Science(Forest Resource Administration), Major Field: Forest Resource Administration, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Assistant Professor Somsri Pattaratuma, M.S. 91 pages.
ISBN 974-358-094-8

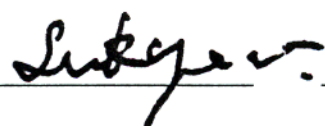
The objectives of this research were to study some socio-economic factors of the tourists using the ecotouring services in Had Wanakorn National Park, their ecotouring activities and using services, the satisfaction on the ecotouring activities and using services, including their problems and suggestions. The data were collected from 399 tourists having ecotouring activities in the Had Wanakorn National Park, by using constructed questionnaire, and statistically analyzed for percentage, arithmetic mean and t-test.

The results revealed that 64.2% of the studied tourists were female with their average of 29.59 years, 50.9% got Bachelor's degree, 60.7% single, 30.8% were students/undergraduate, having average monthly income of 13,046.17 baths per person, 59.1% living in Bangkok, and 52.1% having ecotouring experience. The amount of 76.2% of the tourists coming to the Had Wanakorn National Park, by their personal automobile, 95.2% coming with the group, 93.0% stayed in the Had Wanakorn National Park, was 1,516.24 baths per person as their averages figure. For the satisfaction of the tourists, it was found that they most satisfied with only 1 activity which was camping, and the other services were moderately satisfied.

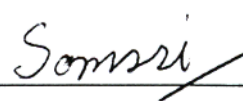
The hypotheses were proved that their gender, age, education, occupation and income concerned with their satisfaction of some ecotouring activities and some servicing items.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

10 / 3 / 46

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
นิยามศัพท์	3
การตรวจเอกสาร	6
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	6
พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	8
แนวความคิดเกี่ยวกับการให้บริการแหล่งนันทนาการแบบเน้นธรรมชาติ	13
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	18
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
สมมติฐานในการวิจัย	25
กรอบแนวคิดในการวิจัย	26
อุปกรณ์และวิธีการ	27
อุปกรณ์	27
วิธีการ	27
ผลการวิจัยและวิจารณ์	32
สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว	32
กิจกรรมและการใช้บริการต่างๆในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว	41
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมและการให้บริการ	
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร	43
ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการ	
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร	45
การทดสอบสมมติฐาน	48
วิจารณ์	68

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
สรุปและข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการวิจัย	76
ข้อเสนอแนะ	78
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	80
ภาคผนวก ก	83
ภาคผนวก ข	90

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมเขื่อนอุททยานแห่งชาติหาดวนกร ในช่วงปี พ.ศ.2540-2544	30
2	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ประสบการณ์ในการท่องเที่ยว และสิ่งจูงใจของการเดินทางมาท่องเที่ยว	35
3	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จำแนกตามวัตถุประสงค์ที่มาท่องเที่ยว ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ช่วงระยะเวลาในการท่องเที่ยว สถานที่ใช้พักค้างคืน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และกลุ่มผู้ร่วมเดินทาง	39
4	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร	41
5	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามการใช้บริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร	42
6	คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร	44
7	คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร	45
8	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรจำแนกตามปัญหา	46
9	จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จำแนกตามข้อเสนอแนะ	47
10	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเชิงนิเวศและการให้บริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน	49
11	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเชิงนิเวศและการให้บริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน	53

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเชิงนิเวศและการให้บริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกัน	57
13	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเชิงนิเวศและการให้บริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน	61
14	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเชิงนิเวศและการให้บริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน	65

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร	26
2	แผนที่แสดงที่ตั้งอุทยานแห่งชาติหาดวนกร	91

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

**Tourist's Satisfaction on Ecotourism Services at Had Wanakorn National Park,
Amphoe Thap Sakae, Changwat Prachuap Khiri Khan**

คำนำ

ปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติได้รับความสนใจและเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบันที่ต้องพบกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ ความเครียดในการทำงาน รวมทั้งมลภาวะที่มีมากขึ้นในเมือง และเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าอุทยานแห่งชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีความพร้อมของระบบนิเวศเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ และเป็นการปลูกจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยวให้เกิดความรัก ห่วงแหนในสิ่งที่เป็นธรรมชาติให้ยั่งยืนต่อไป

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติแห่งหนึ่ง ที่มีระบบนิเวศทั้งทางบกและทางทะเลที่น่าสนใจ เหมาะแก่การท่องเที่ยว จึงทำให้นักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนได้ตามอัธยาศัยซึ่งมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือ เดินป่า ศึกษาธรรมชาติ ดำน้ำดูปะการัง และตั้งแคมป์ จึงเป็นสิ่งที่ดีควรได้ทำการศึกษาคือความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เพื่อการพัฒนาให้มีการบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดี และเหมาะสมอันจะเป็นประโยชน์แก่อุทยานและนักท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ อีกทั้งยังเป็นการสร้างคุณค่าให้กับแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร หากมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวพักผ่อนเป็นจำนวนมากก็จะเป็นการสร้างรายได้ให้กับประเทศอีกทางหนึ่งด้วย แต่ถ้าหากการบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติหาดวนกรไม่ดีพอ ไม่เป็นที่พอใจกับนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวไม่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวไปหาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่อื่นหรือหาโอกาสไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้สูญเสียรายได้ และขณะเดียวกันก็จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ลดคุณค่า และความสำคัญไปโดยสิ้นเชิง

อย่างไรก็ตามการบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ที่มีอยู่ในปัจจุบันอาจเป็นที่พอใจหรือไม่พอใจของนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องการศึกษาข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการให้บริการการท่องเที่ยวให้ดีขึ้นรวมถึงจัดหาวิธีการบริการการท่องเที่ยวให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดพึงพอใจสูงสุด ขณะเดียวกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้บริการสำหรับแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติแห่งอื่นที่มีลักษณะของเชิงนิเวศที่คล้ายคลึงกันให้เกิดศักยภาพต่อการอำนวยความสะดวกทางนันทนาการอย่างสูงสุดและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร
2. เพื่อศึกษาการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการใช้บริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการใช้บริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร
4. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว

นิยามศัพท์

นักท่องเที่ยว	หมายถึง ประชาชนที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หรือมาศึกษาหาความรู้ทางธรรมชาติยังอุทยานแห่งชาติ หาดวนกร
ความพึงพอใจ	หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดในทางที่ดีของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร
ความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	หมายถึง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน คือความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านกิจกรรมเชิงนิเวศ และ ความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	หมายถึง กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถปฏิบัติได้ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร มี 13 กิจกรรมได้แก่ (1) เดินป่าตามเส้นทางในอุทยานฯ (2) เดินดูนกในอุทยานฯ (3) เดินศึกษาธรรมชาติทางบก (4) เดินศึกษาธรรมชาติทางทะเล (5) ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ (6) ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น (7) ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก (8) ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการการท่องเที่ยวของอุทยานฯ (9) การกางเต็นท์พักแรม (10) การประกอบอาหาร (11) กิจกรรมรอบกองไฟ (12) เดินเล่นตามชายหาด และ (13) ซู้้อาหารรับประทาน
การให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	หมายถึง การให้บริการเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและบริการต่างๆ ที่ช่วยให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกสบายและปลอดภัยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

บริการต่างๆ	<p>หมายถึง บริการที่อุทยานฯ ได้จัดให้แก่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมี 13 บริการ ได้แก่ (1) ถนนเข้าสู่อุทยานฯ (2) สถานที่จอดยานพาหนะ (3) สถานที่กางเต็นท์ (4) บ้านพักของอุทยานฯ (5) สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ (6) สถานที่ประกอบอาหาร (7) สถานที่รับประทานอาหาร (8) โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน (9) การเก็บและกำจัดขยะ (10) ห้องน้ำ-ห้องสุขา (11) สวนหย่อมภายในอุทยานฯ (12) แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ (13) การคิดค่าบริการของอุทยานฯ</p>
อายุของนักท่องเที่ยว	<p>หมายถึง อายุของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ</p> <p>อายุมากคือนักท่องเที่ยวที่มีอายุเท่ากับและสูงกว่าอายุเฉลี่ย 29.59 ปี</p> <p>อายุน้อย คือนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่าอายุเฉลี่ย 29.59 ปี</p>
การศึกษาของนักท่องเที่ยว	<p>หมายถึง วุฒิการศึกษาที่นักท่องเที่ยวสำเร็จการศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่</p> <p>การศึกษามาก คือมีการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป</p> <p>การศึกษาน้อย คือมีการศึกษาคต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3</p>
อาชีพหลักของนักท่องเที่ยว	<p>หมายถึง อาชีพของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ</p> <p>อาชีพที่อยู่ในหน่วยงานของภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ และ</p> <p>อาชีพที่ไม่อยู่ในหน่วยงานของภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ โดยเป็นหน่วยงานภาคเอกชน ค้าขาย อาชีพส่วนตัว</p>

รายได้ของนักท่องเที่ยวน	หมายถึง	ผลตอบแทนที่ได้รับจากงานในอาชีพ เป็นรายได้รวมที่เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็นรายได้มาก คือมีรายได้เท่ากับและมากกว่ารายได้ค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวนคือ 13,046.17 บาท รายได้น้อย คือมีรายได้น้อยกว่ารายได้เฉลี่ยของนักท่องเที่ยวนคือ 13,046.17 บาท
-------------------------	---------	--

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคมาเป็นกรอบของการศึกษา ดังนี้

- แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- แนวความคิดเกี่ยวกับการให้บริการการท่องเที่ยวแบบเน้นธรรมชาติ
- การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ สามารถให้ความหมายที่สรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจ (satisfaction) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดในทางที่ดีของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด (กนกพร, 2541) เช่น ความพึงพอใจในงาน หมายถึง ความรู้สึก นึกคิดในทางที่ดีที่บุคคลมีต่องานที่เขาทำอยู่ ซึ่งเป็นผลมาจากความเหมาะสมระหว่างลักษณะงานกับความต้องการที่เขาคาดหวังว่าจะได้รับจากการทำงานนั้น

คมกริช (2534) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายหลังจากที่ได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้นมาแล้ว ในลักษณะบวก คือพอใจ นิยมชมชอบ สนับสนุน หรือเจตคติที่ดีของบุคคลเมื่อเขาได้รับการตอบสนองความต้องการ ในทางตรงกันข้าม ถ้าไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการแล้ว ความไม่พอใจก็จะเกิดขึ้น จะเห็นว่าความพอใจและไม่พอใจมีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะตรงกันข้าม

คุณทลทพิทย์ (2526) ได้กล่าวถึงความรู้สึกในทางบวกว่า ความรู้สึกในทางบวก และความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวก คือ ความรู้สึกอาจเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้จะเป็นความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นอีก จะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน และความสุขนี้ก็มีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ ความรู้สึกทางบวก และความสุข มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้ เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ โดยความพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพอใจ มีความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ ความพอใจสามารถแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกทางบวกแบบต่างๆ ได้ และความรู้สึกทางบวกนี้ยังเป็นตัวช่วยให้เกิดความพอใจเพิ่มขึ้นอีกได้

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2540) มีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความพอใจแก่มนุษย์ ได้แก่ ทรัพยากร หรือสิ่งเร้า การวิเคราะห์ระบบความพอใจ คือการศึกษาว่าทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นที่ต้องการในการที่จะทำให้เกิดความพอใจ และความสุขแก่มนุษย์ ความพอใจจะเกิดได้มากที่สุดเมื่อมีทรัพยากรทุกอย่างเป็นที่ต้องการครบถ้วน แต่เนื่องจากทรัพยากรในโลกนี้มีอยู่จำกัด ดังนั้น ความพอใจจะเกิดขึ้นได้มากที่สุดเมื่อมีการจัดการทรัพยากรอย่างถูกต้องเหมาะสมและสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ชีวภาพเป็นทรัพยากรของระบบความพอใจอันหนึ่งซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพสามารถศึกษาได้อย่างชัดเจน เมื่อแยกออกเป็น การตอบรับ (response) และปฏิกิริยา (reaction) ของมนุษย์ต่อสภาพแวดล้อม หมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพหรือสรีระ ซึ่งสามารถวัดได้ง่าย เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราการเต้นของหัวใจอุณหภูมิของร่างกาย ในขณะที่การตอบรับหมายถึงการรับรู้ทัศนคติและพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งรวมเรียกว่า การตอบรับทางสังคม-จิตวิทยา และพฤติกรรม ปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดการตอบรับในสภาพแวดล้อมทางกายภาพได้แก่ 1) ลักษณะของบุคคลผู้ตอบรับสภาพแวดล้อม 2) ลักษณะของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ทำให้เกิดการตอบรับ 3) การรับรู้ของบุคคล 4) การประเมินสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้น 5) ความพอใจในสภาพแวดล้อม 6) พฤติกรรมของบุคคล เนื่องมาจากสภาพแวดล้อม ปัจจัย 2 ปัจจัยแรกเป็นสิ่งที่ป้อนเข้าระบบ โดยลักษณะของบุคคลรวมถึงปัจจัยต่างๆ ด้านประชากรศาสตร์ พื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ และรูปแบบ วงจรชีวิต ส่วนปัจจัย 4 กลุ่มหลัง เป็นผลที่ส่งออกมาจากระบบ การที่บุคคลจะรับสภาพแวดล้อมใดๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพ และมาตรฐานของบุคคลนั้น การประเมินความพอใจในกายภาพของบุคคลเกิดตามมาจาก การรับรู้ พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลก็เกิดจากการรับรู้ การประเมินผลการแสดงออกนี้จะสะท้อนว่าบุคคลนั้นมีความพอใจสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้นหรือไม่

โดยสรุป ความพึงพอใจหมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายหลังจากที่ได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้นมาแล้วในลักษณะบวก คือความพอใจ ความนิยมชมชอบ สนับสนุน หรือเจตคติที่ดีของบุคคลเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการแล้วเกิดความรู้สึกในทางบวก

พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่ตั้งและขนาดของพื้นที่

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เดิมอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ “ป่าวังด้วน และป่าห้วยยาง” ที่อดีตเคยเป็นที่ตั้งของหน่วยงานต่างๆ ของกรมป่าไม้ ได้แก่ “สวนป่าห้วยทราย” “สวนป่าห้วยยาง” “สวนรุกขชาติห้วยยาง” และ “สถานีวิจัยห้วยยาง” ต่อมาสถานีวิจัยห้วยยาง ได้ถูกยกเลิกไป เมื่อกรมป่าไม้มีนโยบายในการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ และได้โอนพื้นที่ส่วนนี้ ให้กองอุทยานแห่งชาติเดิมดูแล และเรียกชื่อพื้นที่ส่วนนี้ใหม่ว่า “อุทยานแห่งชาติหาดวนกร” ตั้งแต่ปี พ.ศ.2532 เป็นต้นมา และได้มีการประกาศจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2535 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 76 ของประเทศ (โมดัส, มปป.) จนกระทั่งในปี พ.ศ.2536 อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ได้โอนเข้าไปอยู่ภายใต้การดูแลของส่วนอุทยานแห่งชาติทางทะเล สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ภายใต้การปรับปรุงโครงสร้างใหม่ของกรมป่าไม้

“อุทยานแห่งชาติหาดวนกร” ตั้งอยู่ในพื้นที่คาบเกี่ยวของตำบลห้วยทราย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นพื้นที่ชายฝั่งทะเลและทะเลที่ทอดขนานไปกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ระหว่างกิโลเมตรที่ 345-346 มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 38 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 23,750 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่บกของป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังด้วน และป่าห้วยยาง มีพื้นที่ 22.64 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่น้ำของอ่าวไทยฝั่งตะวันตกที่ครอบคลุมเกาะจาน และเกาะท้ายทรีย์ มีพื้นที่ 15.36 ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขตการติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ

ติดกับบ้านวังด้วน ตำบลห้วยทราย

ทิศใต้

ติดกับห้วยคอกม้า และสถานีฝึกนิสิตวนศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทิศตะวันออก ติดกับอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (เพชรเกษม)

สภาพทางกายภาพด้านสมุทรศาสตร์

จากการศึกษาเค้าโครงเบื้องต้นของรูปโฉมทางสมุทรศาสตร์ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร และพื้นที่ใกล้เคียง พบว่าท้องทะเลบริเวณนี้มีความลึกประมาณ 5 เมตร ในระยะห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ 1 กิโลเมตร ความลึกค่อยๆ เพิ่มขึ้นเป็น 10 เมตร ในระยะห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ 7 กิโลเมตร และความลึกค่อยๆ เพิ่มขึ้นเป็นลำดับจนกระทั่งความลึกประมาณ 20 เมตร ในระยะห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ 10 กิโลเมตร โดยมีลักษณะตะกอนพื้นท้องทะเลโดยทั่วไปเป็น sandy clay และ silty clay ในระยะใกล้แนวชายฝั่งทะเลและจะเปลี่ยนเป็น clayey sand ตามระยะทางที่เพิ่มขึ้น กระแสน้ำในช่วงฤดูมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ กระแสน้ำบางส่วนจะไหลกระจายออกไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ 100 องศา ในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ กระแสน้ำบางส่วนจะไหลกระจายไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 35 องศา และในช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุม กระแสน้ำบางส่วนจะไหลกระจายไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 35 องศา และทางตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 30 องศา โดยมีความแรงของกระแสน้ำใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่าง 0.1-1.2 นี้อต ยกเว้นในช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุมกระแสน้ำจะมีความแรงน้อยกว่าฤดูกาลอื่นเล็กน้อย ขณะน้ำลงกระแสน้ำส่วนใหญ่ จะไหลในทิศทางเดียวกับกระแสน้ำในช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุม คือกระจายอยู่ในทิศทางระหว่าง 100-160 องศา ส่วนในช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กระแสน้ำบางส่วนจะกระจายไปทางตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 40 องศา ในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ กระแสน้ำบางส่วนจะกระจายไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 40 องศา และไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ 70 องศา โดยมีความแรงของกระแสน้ำใกล้เคียงกัน คือ อยู่ระหว่าง 0.4-1.4 นี้อต ที่ระดับกลางขณะน้ำขึ้น กระแสน้ำส่วนใหญ่ไหลกระจายอยู่ในทิศทางระหว่าง 290-035 องศา ส่วนในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ กระแสน้ำไหลกระจายไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 15 องศา ในช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุมกระจายไปทางตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 20 องศา ในช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ กระแสน้ำบางส่วนกระจายไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 40 องศา โดยกระแสน้ำมีความเร็วระหว่าง 0.2-1.4 นี้อต เว้นแต่ในช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุม กระแสน้ำจะเบากว่าช่วงอื่นเล็กน้อย ขณะน้ำลงกระแสน้ำส่วนใหญ่จะไหลกระจายในทางระหว่าง 105-205 องศา ในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ กระแสน้ำบางส่วนกระจายไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 60 องศา และกระจายไปทางตะวันตกเฉียงใต้

ประมาณ 45 องศา ในช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุม กระแสน้ำบางส่วนจะกระจายไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 20 องศา และในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ กระแสน้ำบางส่วนจะกระจายไปทางตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ 10 องศา และกระจายไปทางตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 15 องศา โดยกระแสน้ำบางส่วน มีความแรงระหว่าง 0.1-1.4 น็อต เว้นแต่ในช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุมกระแสน้ำจะเบากว่าฤดูกาลอื่น ที่ระดับลักษณะน้ำขึ้นกระแสน้ำทั้ง 3 ฤดู มีทิศทางกรไหลใกล้เคียงกันคือ กระจายอยู่ในทิศทางระหว่าง 280-045 องศา โดยส่วนใหญ่กระแสน้ำมีความแรงระหว่าง 0.1-1.2 น็อต ยกเว้นในช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุม โดยทั่วไปแล้วอุณหภูมิจะลดลงตามความลึก ยกเว้นในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นช่วงอากาศเย็น บริเวณกลางอ่าวอุณหภูมิจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยตามความลึก ส่วนบริเวณชายฝั่งอุณหภูมียังคงลดลงตามความลึกในช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุมอุณหภูมิจะลดลงตามความลึกค่อนข้างมาก โดยเฉพาะบริเวณชายฝั่งตะวันตก ส่วนในช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พื้นที่ส่วนใหญ่อุณหภูมิลดลงตามความลึกเพียงเล็กน้อย ยกเว้นชายฝั่งตะวันตกจะลดลงมากกว่าบริเวณอื่น

ลมและคลื่นในช่วงเปลี่ยนของฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ในช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน โดยทั่วไปคลื่นลมไม่รุนแรงมากนัก โดยลมฝ่ายใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดเข้ามาแทนที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จากการสำรวจของกองสมุทรศาสตร์ กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือพบว่า บริเวณอ่าวไทยตอนล่างลมพัดอย่างระหว่างทิศ 130-180 องศา ความเร็ว 8-16 นอต เฉลี่ย 12 น็อต คลื่นมีทิศทางกรเคลื่อนที่ใกล้เคียงกันทิศทางลม โดยเคลื่อนตัวในทิศทางระหว่าง 140-190 องศา ความสูงของคลื่นอยู่ระหว่าง 0.1-0.7 เมตร คาบคลื่น 2-4 วินาที การผสมผสานของมวลน้ำในทางดิ่งเหมือนกันเกือบทั้งอ่าว คือ ผสมผสานในทางดิ่งได้น้อยกว่า 20 เมตร

ในช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงเดือนพฤษภาคม – กันยายน ลมจะเริ่มจากอ่าวไทยตอนล่าง และแผ่ปกคลุมขึ้นไปทางก้นอ่าว ตลอดแนวชายฝั่งตะวันตกของอ่าวไทย คลื่นลมค่อนข้างสงบ บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง ตั้งแต่ได้เกาะสมุยลงไป บริเวณใกล้ฝั่งลมพัดอยู่ระหว่าง 180-200 องศา ความเร็ว 3-10 น็อต ทิศทางคลื่นอยู่ระหว่าง 180-230 องศา ความสูงของคลื่น 0.1-0.7 เมตร คาบคลื่น 2-4 วินาที ส่วนห่างฝั่งออกไปลมพัดอยู่ระหว่าง 160-230 องศา ความเร็ว 7-13 น็อต ทิศทางของคลื่นอยู่ระหว่าง 170-240 องศา ความสูงของคลื่น 0.3-1.0 เมตร คาบคลื่น 3-5 วินาที การผสมผสานของมวลน้ำในทางดิ่งของอ่าวไทยตอนล่างอยู่ในระดับความลึก 10-12 เมตร

ในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงเดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์ ลมจะเริ่มจาก กันอ่าว และเคลื่อนตัวลง ไปทางใต้ ตลอดแนวชายฝั่งตะวันตกของอ่าวไทยมีคลื่นลมแรง บริเวณอ่าวไทย ตอนล่าง ทิศทางลมอยู่ระหว่าง 065-177 องศา ความเร็ว 9-17 น็อต ทิศทางคลื่นอยู่ระหว่าง 060-160 องศา ความสูงของคลื่น 0.2-1.7 เมตร คาบคลื่น 3-6 วินาที การผสมของมวลน้ำในทางดิ่งของอ่าวไทยตอนล่าง อยู่ในระดับความลึก 10-15 เมตร

ทรัพยากรทางทะเลและพื้นที่ชายฝั่ง

ท้องทะเลของอุทยานแห่งชาติหาดวนกรและพื้นที่ใกล้เคียง นอกจากจะชุกชุมไปด้วย ทรัพยากรสัตว์น้ำ ที่เป็นองค์ประกอบของชนิดกึ่งและชนิดปลาแล้ว พบว่าบริเวณรอบเกาะจาน และเกาะท้ายทรีย์ มีแนวปะการังที่สวยงาม และในบางช่วงฤดูกาลสามารถพบเห็นร่องรอยของเต่า ทะเลบางชนิดและในท้องทะเลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่ใกล้เคียงกันยังพบแหล่งหญ้าทะเลบางชนิด เช่น หญ้าผมนาง และหญ้าใบมะกรูด นอกจากนี้ยังพบว่าบริเวณ โขดหินและลานหินตามแนวชาย ฝั่งทะเลของอุทยานแห่งชาติหาดวนกรบางบริเวณ เป็นแหล่งพุ่มฟักและเจริญเติบโตของหอยแมลงภู่ตาม ธรรมชาติ ที่มีการตรวจพบเพียงแหล่งเดียวของท้องทะเลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร เป็นป่าเบญจพรรณ สภาพโดยทั่วไป เป็นป่าโปร่ง ประกอบด้วยไม้ผลัดใบหลายชนิดขึ้นปะปนกัน พื้นที่ป่ารกทึบ พันธุ์ไม้ที่พบ ได้แก่ ไม้ไผ่ป่า เถา ยางนา ประดู่ และมะค่าโมง เดิมพื้นที่ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติหาดวนกร เป็นป่าปลูก ผสมผสานกับป่าธรรมชาติที่พื้นดิน พันธุ์ไม้ที่ปลูก ได้แก่ เสลา ตะแบก อินทนิล สัก พะยอม สนทะเล และสนประดิพัทธ์ เป็นต้น

ในส่วนของทรัพยากรสัตว์ป่า ส่วนมากเป็นสัตว์ขนาดเล็ก เช่น นกต่างๆ ไก่ป่า อีเห็น เม่น และกระต่ายป่า และพบร่องรอยของหมาป่าในบางครั้งคราว นอกจากนี้ในส่วนของเกาะจานเป็นแหล่ง ที่อยู่อาศัยของนกนางแอ่นที่ชุกชุม

สภาวะอากาศ

สภาวะอากาศในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน สรุปลองค์ประกอบของสภาวะอากาศ ได้ดังนี้

ฤดูกาล	แบ่งออกเป็น 3 ฤดูกาล คือ
ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน
ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน
ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์

ปริมาณฝน ค่าเฉลี่ยปริมาณฝนต่อปี เท่ากับ 1,028.1 มิลลิเมตร ปริมาณฝนตกมากที่สุดในเดือนตุลาคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 223.3 มิลลิเมตร และปริมาณฝนตกน้อยที่สุดในเดือนมกราคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 16.3 มิลลิเมตร

อุณหภูมิ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี เท่ากับ 27.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน มีค่าเฉลี่ย 33.2 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนมกราคม มีค่าเฉลี่ย 19.2 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี เท่ากับ 77.2 เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในเดือนตุลาคม มีค่าเฉลี่ย 93.5 เปอร์เซ็นต์ และความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดในเดือนธันวาคม มีค่าเฉลี่ย 60.8 เปอร์เซ็นต์

ศักยภาพของอุทยานแห่งชาติหาดวนกรและพื้นที่ใกล้เคียง

ที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

“อุทยานแห่งชาติหาดวนกร” ตั้งอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่เปรียบเหมือนจุดเปลี่ยนผ่านของพื้นที่ภาคกลางด้านชายฝั่งทะเลตะวันตกและพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ที่มีพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ครอบคลุมทั้งพื้นที่บกที่เป็นพื้นที่ชายฝั่งทะเล พื้นที่ทะเลและเกาะความเชื่อมโยงของระบบคมนาคมขนส่ง และการเข้าถึงพื้นที่

“อุทยานแห่งชาติหาดวนกร” ตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (เพชรเกษม)ที่มีการเข้าถึงพื้นที่ได้สะดวกทุกฤดูกาล อีกทั้งมีทางรถไฟสายใต้ทอดผ่านพื้นที่ และมีสถานีจอดรับผู้โดยสารในพื้นที่ใกล้เคียงสองสถานี

แนวความคิดเกี่ยวกับการให้บริการแหล่งนันทนาการแบบเน้นธรรมชาติ

นันทนาการ หรือ “recreation” มาจากคำว่า “recreate” ในภาษาละติน หมายถึง การสร้างทำให้เกิดขึ้นใหม่หรือทำให้สดชื่น แจ่มใส โดยมีความหมายรวมถึงการกระทำใดๆ ที่มีผลต่อความสดชื่น แจ่มใสของสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ (สุรเชษฐ์, 2535) ได้บัญญัติคำว่า “นันทนาการ” ขึ้นเพื่อแทนคำว่า “สันทนาการ” ซึ่งใช้มาแต่เดิม มีความหมายถึงลักษณะอาการแห่งความสนุกสนาน ร่าเริง หรือการทำให้สนุกสนานร่าเริง เนื่องจากคำว่าสันทนาการ มีความหมายค่อนข้างแคบ และเน้นเฉพาะด้านกีฬา เกมส์ หรือการละเล่นต่างๆ เท่านั้น ดนตรี หรือเดินเล่น เป็นต้น นันทนาการกลางแจ้ง (outdoor recreation) หมายถึงกิจกรรมที่กระทำโดยไม่จำเป็นต้องใช้อาคารหรือสิ่งก่อสร้าง แต่ละอาศัยทรัพยากรธรรมชาติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง หรือสภาพแวดล้อมธรรมชาติเป็นพื้นฐานในการดำเนินกิจกรรม การกระทำ กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งมักต้องมีการวางแผนเตรียมตัว และมีการเดินทาง มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาความพึงพอใจต่อธรรมชาติ เปิดโอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลงและพักผ่อน พัฒนาความแข็งแรงของร่างกายและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและสังคม เช่น การตั้งแคมป์พักแรม บันทึกรูปภาพ หรือเสียงธรรมชาติ ปิกนิก ตกปลา ดำน้ำ เดินป่า หรือปีนเขา เป็นต้น

ดรชณี (2542) กล่าวว่า ในประเทศไทยมักนิยมนิยมนประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และวนอุทยานต่าง ๆ

นิตยา (2526) กล่าวถึงนันทนาการกลางแจ้งในลักษณะเดียวกันว่า หมายถึง กิจกรรมที่ต้องอาศัยแหล่งธรรมชาติเป็นหลัก และกระทำโดยเกี่ยวข้องกับธรรมชาติในพื้นที่นั้น

กล่าวโดยสรุปว่า นันทนาการกลางแจ้ง เป็นรูปแบบหนึ่งของกิจกรรมนันทนาการ ที่อาศัยสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือหลายประเภทในการดำเนินกิจกรรม อย่างไรก็ตาม แม้ในกิจกรรมประเภทเดียวกัน และใช้ทรัพยากรเช่นเดียวกัน ก็ยังสามารถให้ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักท่องเที่ยวได้ต่างกัน สำหรับในประเทศไทยมักนิยมประกอบกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และวนอุทยานต่าง ๆ

จันทนากรณ์ (2544) กล่าวว่า นักท่องเที่ยวที่มาเยือนอุทยานแห่งชาติ สามารถประกอบกิจกรรมนันทนาการได้หลายรูปแบบ ทั้งกิจกรรมประเภทการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ การดูนก (bird watching) ดูสัตว์ (wildlife viewing) เดินป่า (hiking) ศึกษาธรรมชาติ (nature education) บันทึกภาพธรรมชาติ บันทึกเทปวิดีโอ และเทปเสียงธรรมชาติ (nature photography, video taping and sound of nature audio taping) ล่องเรือ (boat sightseeing) เล่นเรือใบ (sail boating) พายเรือแคนู (canoeing) ดำน้ำชมปะการัง (snorkel) ดำน้ำลึก (scuba diving) หรือศึกษาท้องฟ้าและดาราศาสตร์ (sky interpretation) เป็นต้น กิจกรรมประเภทชื่นชมธรรมชาติ (appreciative recreation activities) ได้แก่ การชมทัศนียภาพในบรรยากาศสงบ (relaxing) ประกอบอาหารรับประทาน (picnicking) หรือพักแรมด้วยเต็นท์ (tent camping) เป็นต้น และกิจกรรมประเภทตื่นเต้นผจญภัย (adventurous recreation activities) ได้แก่ การล่องแพ (water rafting) วินเซิร์ฟ (wind surfing) เล่นเครื่องร่อนขนาดเล็ก (hang glider) ปีนเขา (rock climbing) หรือขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ (mountain biking) เป็นต้น

สุรเชษฐ์ (2535) กล่าวว่า การประกอบกิจกรรมนันทนาการทั้งในรูปแบบของกิจกรรมนันทนาการชุมชน และกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรเป็นพื้นฐานในการดำเนินกิจกรรม ทรัพยากรต่างๆ ที่รองรับกิจกรรมเหล่านั้นเรียกว่า ทรัพยากรนันทนาการ (recreation resources) ซึ่งหมายถึง สิ่งใดก็ตามทั้งที่เป็นผลผลิตของมนุษย์ และเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่มีคุณค่าสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่มนุษย์หรือสังคม เพื่อสร้างความพึงพอใจและความสุขในรูปแบบของนันทนาการ ได้แก่ สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ สวนสนุก สวนสัตว์ ที่โล่งแจ้ง อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เกาะแก่ง ชายหาด แหล่งน้ำ สถานพักผ่อนที่พัฒนาและบริการโดยเอกชน วัด โบราณสถาน หรือพิพิธภัณฑสถาน เป็นต้น

ดรชนี (2542) กล่าวว่า ทรัพยากรนันทนาการไม่ได้หมายถึงเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของที่ดินและแหล่งน้ำที่มีความโดดเด่นเท่านั้น แต่ยังมีคามหมายครอบคลุมถึงองค์ประกอบหรือการ

ผสมผสานระหว่างคุณภาพของธรรมชาติกับความต้องการของมนุษย์ที่จะใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการด้วย มิฉะนั้นแล้ว ทรัพยากรดังกล่าวก็จะมีคามหมายเพียงแค่นดิน หินและต้นไม้เท่านั้น

ดร.ชนี (2542) จำแนกทรัพยากรนันทนาการ โดยแบ่งจากที่ตั้ง ระดับการพัฒนา ประเภทของกิจกรรมในพื้นที่ ช่วงเวลาที่เข้าไปใช้พื้นที่ ขนาดของพื้นที่ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. พื้นที่นันทนาการแบบเน้นผู้ใช้ประโยชน์ (user oriented recreation areas) มีลักษณะเด่นอยู่ที่ความสะดวกในการเข้าถึงเนื่องจากอยู่ใกล้แหล่งชุมชน มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแบบครบครัน เปิดโอกาสให้ใช้ประโยชน์ในเวลากลางวันภายหลังจากภารกิจต่างๆ เช่น สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น สนามกีฬาหรือสวนสัตว์ เป็นต้น ลักษณะของกิจกรรม ได้แก่ การเดินเล่นหรือการปิกนิกในสวนสาธารณะ การเล่นเครื่องเล่นของเด็กในสนามเด็กเล่น หรือการเล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ ในสนามกีฬา เป็นต้น

2. พื้นที่นันทนาการแบบเน้นธรรมชาติ (resource based recreation areas) มีลักษณะเด่นอยู่ที่ความเป็นธรรมชาติที่ห่างไกลชุมชนหรือเมือง เปิดโอกาสให้ใช้กระทำกิจกรรมต่างๆ หลายรูปแบบและสามารถพักผ่อนในพื้นที่เหล่านั้นได้ เช่นภูเขา ป่าไม้ แหล่งน้ำธรรมชาติ หรือชายทะเลในอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น เนื่องจากการเดินทางไปเยือนต้องใช้เวลา และมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างมาก ช่วงเวลาในการใช้จึงเป็นช่วงวันสุดสัปดาห์ หรือวันหยุดประจำปี ลักษณะของกิจกรรม ได้แก่ การชมทัศนียภาพ เดินป่า ศึกษาธรรมชาติหรือตั้งแคมป์พักแรม เป็นต้น

3. พื้นที่นันทนาการแบบเน้นผู้ใช้ประโยชน์และธรรมชาติร่วมกัน (intermediate recreation areas) พื้นที่นันทนาการในกลุ่มนี้จัดอยู่ระหว่างกลางของพื้นที่ที่กล่าวมาแล้วทั้งในเชิงภูมิศาสตร์และการใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่มักจะไม่ห่างไกลจากชุมชนมากนักและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกค่อนข้างดี ช่วงเวลาของการใช้ประโยชน์มีทั้งในเวลากลางวันและในวันสุดสัปดาห์ พื้นที่มีขนาดใหญ่กว่าแบบที่หนึ่งแต่เล็กกว่าแบบที่สอง ได้แก่ รีสอร์ทต่างๆ ลักษณะของกิจกรรม ได้แก่ การตั้งแคมป์พักแรม ปิกนิก เล่นเรือหรือว่ายน้ำ เป็นต้น

ดร.ชนี (2542) จำแนกทรัพยากรนันทนาการ โดยแบ่งจากลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ ระดับการพัฒนา ความเข้มข้นในการใช้ประโยชน์และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. พื้นที่นันทนาการที่รองรับการใช้ประโยชน์อย่างหนาแน่น (high density recreation areas) พื้นที่นันทนาการประเภทนี้จะอยู่ภายในหรือใกล้กับแหล่งชุมชน แม้ในบางแห่งจะตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชนไปบ้างแต่ก็เป็นที่ต้องการหรือนิยมของคนจำนวนมาก การพัฒนาและจัดการพื้นที่ประเภทนี้จะเน้นไปอย่างเข้มข้นเพื่อรองรับการใช้ประโยชน์ในปริมาณมาก และไม่มีกำหนดขนาดของพื้นที่ ลักษณะเด่นของพื้นที่ประเภทนี้ ได้แก่ การมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เช่น เส้นทางสัญจร ที่โล่งแจ้งสำหรับเล่นกีฬา สนามเด็กเล่นและบริเวณจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม สามารถอำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการให้กับนักท่องเที่ยวทุกประเภท และเหมาะสำหรับใช้ประโยชน์ในเวลากลางวัน

2. พื้นที่นันทนาการทั่วไป (general outdoor recreation areas) พื้นที่นันทนาการประเภทนี้จะรองรับการใช้ประโยชน์เบาบางกว่ากลุ่มแรก โดยกระจายการใช้ประโยชน์ไปทั่วพื้นที่นันทนาการ ในกลุ่มนี้จะประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติประเภทต่างๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบทั้งกิจกรรมที่กระทำโดยลำพัง และกระทำในลักษณะกลุ่ม เช่น การตกปลา เดินศึกษาธรรมชาติ ตั้งแคมป์ ปิกนิกหรือเล่นกีฬาากลางแจ้ง การพัฒนาและจัดการพื้นที่ประเภทนี้จะจัดอยู่ในระดับปานกลาง ไม่เข้มข้นเหมือนประเภทแรก และสามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งในช่วงเวลากลางวันและกลางคืน

3. พื้นที่นันทนาการที่มีสภาพแวดล้อมเป็นธรรมชาติ (natural environment areas) พื้นที่นันทนาการประเภทนี้มุ่งส่งเสริมให้ผู้ใช้งานประโยชน์ได้เพลิดเพลิน และตระหนักถึงความสำคัญของธรรมชาติอย่างแท้จริง ได้แก่ แหล่งนันทนาการประเภทต่างๆ ในอุทยานแห่งชาติ กิจกรรมนันทนาการที่กระทำในพื้นที่ประเภทนี้ ได้แก่ การเดินป่า ล่องแก่ง ตั้งแคมป์ พักแรม ปิกนิก เดินศึกษาธรรมชาติหรือเดินชมทัศนียภาพ พื้นที่นันทนาการประเภทนี้เน้นการคงสภาพธรรมชาติดั้งเดิมไว้ โดยพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น สำหรับความหนาแน่นในการใช้ประโยชน์จะเบาบางกว่า 2 ประเภทแรก และสามารถใช้ประโยชน์ได้ทั้งในช่วงเวลากลางวันและกลางคืน

4. พื้นที่นันทนาการที่มีความเป็นเอกลักษณ์ (unique natural areas) พื้นที่นันทนาการประเภทนี้จะมีทัศนียภาพโดดเด่นหาได้ยากมีคุณค่าและความสำคัญทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์ การจัดการพื้นที่ประเภทนี้จึงมุ่งสงวนรักษาธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้คงอยู่ รูปแบบของการพัฒนาจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่เท่านั้น โดยรูปแบบการพัฒนา

ส่วนใหญ่เป็นลักษณะของโปรแกรมสื่อความหมาย และเส้นทางสัญจรเพื่อลดผลกระทบจากการมาเยือนของนักท่องเที่ยว

5. พื้นที่นันทนาการในเขตป่าเปลี่ยว (primitive areas) พื้นที่นันทนาการประเภทนี้มีลักษณะของความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมโดยไม่ถูกรบกวนจากกิจกรรม และการพัฒนาประเภทต่างๆ ของมนุษย์ พื้นที่ประเภทนี้ควรมีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะรักษาความสงบของธรรมชาติไว้ได้ โดยกิจกรรมที่เหมาะสมในพื้นที่ ได้แก่ การศึกษาธรรมชาติและงานวิจัยธรรมชาติ

6. พื้นที่นันทนาการทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (historical and cultural areas) พื้นที่นันทนาการประเภทนี้มุ่งเน้นการอนุรักษ์เพื่อเป็นมรดกแก่ชนรุ่นหลัง การจัดการและพัฒนาจึงเป็นไปได้ไปอย่างประณีต เพื่ออนุรักษ์ ซ่อมแซมให้คงไว้ซึ่งสภาพดั้งเดิมของพื้นที่

จันทนาภรณ์ (2544) จำแนกทรัพยากรนันทนาการในประเทศไทย โดยแบ่งจากความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. พื้นที่นันทนาการของเอกชน พื้นที่นันทนาการประเภทนี้อาจเป็นพื้นที่สภาพธรรมชาติดั้งเดิมหรือมีการพัฒนาปรับปรุงให้มีสภาพแวดล้อมธรรมชาติก็ได้ อาจมีขนาดเล็กเพียงไม่กี่ไร่ไปจนถึงขนาดใหญ่เป็นร้อยไร่ มีที่ตั้งอยู่ทั้งใกล้และไกลจากเขตชุมชน มักมีการลงทุนค่อนข้างสูง เน้นความสะดวกสบายและเปิดให้ประชาชนทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในเวลากลางวัน และพักผ่อนได้แก่สวนสนุกและรีสอร์ตต่างๆ เช่น สวนสยาม ซาฟารีเวิลด์ เอร่าวัลลภรีสอร์ต เป็นต้น

2. พื้นที่นันทนาการขององค์กรเอกชน พื้นที่นันทนาการประเภทนี้จะอยู่ในความดูแลขององค์กรเอกชน สมาคมหรือสโมสร เปิดบริการให้เฉพาะกับสมาชิก เช่น ค่าวายเป็นเอ็มซีเอ ราชกรีฑาสโมสรหรือสปอร์ตคลับ เป็นต้น

3. พื้นที่นันทนาการของรัฐ พื้นที่นันทนาการประเภทนี้มีค่อนข้างหลากหลาย มีที่ตั้งอยู่ทั้งใกล้และไกลจากเขตชุมชน อาจมีขนาดเล็กเพียงไม่กี่ไร่ไปจนถึงขนาดใหญ่เป็นล้านไร่ การลงทุนและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการก็แตกต่างกันไป แม้บางแห่งจะไม่ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนันทนาการ โดยเฉพาะ แต่อย่างน้อยก็เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปใช้พักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ สนามกีฬา สนามเด็กเล่นสาธารณะ สวนหย่อม สวนสาธารณะ พื้นที่ธรรมชาติ

บริเวณเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ อุทยานประวัติศาสตร์ โบราณสถาน สวนรุกขชาติ สวนพฤกษศาสตร์
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า วนอุทยานหรืออุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกิดจาก 3 กระแส ที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการท่องเที่ยว คือ

1. กระแสความต้องการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
2. กระแสความต้องการของตลาดการท่องเที่ยวในด้านการศึกษาเรียนรู้
3. กระแสความต้องการพัฒนาคนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากพลัง 3 กระแสเหล่านี้ จึงเกิดแนวคิดของการพัฒนาในทิศทางที่ยั่งยืน ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยตรง และมีผลต่อระบบการจัดการการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งต่อรูปแบบการท่องเที่ยว ทางเลือกในการท่องเที่ยว ซึ่งมีการเสนอในหลายรูปแบบ รูปแบบการท่องเที่ยวที่นำมาซึ่งการจัดระบบการจัดการที่กล่าวถึงมากที่สุด คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (วิโรจน์, 2544)

การกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวแบบ ecotourism เป็นมาตรการหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยว และร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวของประเทศ เป็นการกำหนดแนวทางการจัดการท่องเที่ยวภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการการท่องเที่ยวเท่านั้น และเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (sustainable tourism)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและของทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่พัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2540)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมายของ ecotourism ไว้ในนโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ปี พ.ศ.2538-2539 ว่าหมายถึง การเดินทางไปยังสถานที่แห่งหนึ่งแห่งใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาชื่นชม และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิต ของคนในท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรู้และต่อความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ โดยบนพื้นฐานของนิยามความหมายดังกล่าว นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจะเป็นกลุ่มผู้เดินทางที่แสวงหาสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมต่างๆ ที่ให้ประสบการณ์ที่หลากหลายขึ้น
2. ประสบการณ์จากการได้ไปเที่ยวในแหล่งธรรมชาติหรือประสบการณ์ที่ได้สัมผัสวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของสังคมที่แตกต่างจากที่ตนรู้
3. โอกาสที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะทางธรรมชาติ วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่
4. ให้มีการอนุรักษ์สภาพธรรมชาติ และสมบัติทางวัฒนธรรม

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540) ได้สรุปความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไว้ในรายงานผลการดำเนินการกำหนดการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไว้ดังนี้ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติ มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน”

วิโรจน์ (2544) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า การเดินทางไปเยือนแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดความเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคุณค่าของระบบนิเวศ และในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนท้องถิ่น

โดยสรุป ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การเดินทางไปยังสถานที่แห่งหนึ่งของนักท่องเที่ยวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาชื่นชมและเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น นั้นบนพื้นฐานของความรู้ ความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นและทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจ

องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ขอบเขตของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศครอบคลุมลักษณะพื้นฐานขององค์ประกอบหลัก (key element) 4 ด้าน ที่ประกอบด้วยพื้นที่ท่องเที่ยว การจัดการ กิจกรรมและกระบวนการ ตลอดจนการมีส่วนร่วม(สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2540)

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติเป็นหลัก มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ทั้งนี้รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ ในพื้นที่แหล่งนั้น ดังนั้นองค์ประกอบด้านพื้นที่จึงเป็นการท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ (nature-based tourism)

2. องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อ (responsible travel) ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและกำจัดมลพิษ และควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน (sustainable managed tourism)

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ (learning process) โดยมีการให้การศึกษา (education) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มพูนความรู้ (knowledge) ประสบการณ์ (experience) ความประทับใจ (appreciation) เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องทั้งต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมศึกษา (environmental education based tourism)

4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชนท้องถิ่น (involvement of local community or people participation) ที่มีส่วนร่วม เกือบตลอดกระบวนการ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อท้องถิ่น (local benefit) โดยประโยชน์ต่อ ท้องถิ่นที่ได้ หมายความว่ารวมถึง การกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทน เพื่อกลับมาบำรุงรักษา และการจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วย และในที่สุดแล้วท้องถิ่นมีส่วนใน การควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ ท้องถิ่นในที่นี่เริ่มต้นจากระดับรากหญ้า จึงเป็น การท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน (community participation based tourism)

ข้อกำหนดที่ชัดเจนของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนี้ ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ขององค์ประกอบ หลักทั้ง 4 ด้าน หากการท่องเที่ยวใดมีองค์ประกอบครบสมบูรณ์ดังกล่าวแล้ว จัดเป็นการท่องเที่ยว เชิงนิเวศที่สมบูรณ์ หากขาดหรือปราศจากข้อใดข้อหนึ่งไป ความสมบูรณ์จะลดน้อยลงจนอาจต้อง จัดการส่งเสริม หรือทำให้การท่องเที่ยวนั้นเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ ต่อไป

กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ในกระบวนการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวในแต่ละแหล่งเป็นองค์ ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้ให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ เพลิดเพลิน และมีความสุขจากการท่อง เที่ยว หรือนันทนาการนอกเวลางานปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้ความสำคัญ ต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวนานเพราะกิจกรรมต่างๆ นั้น จะเป็นสื่อกลางนำการท่องเที่ยวไปสู่เป้าหมายได้ กิจ กรรมที่เหมาะสมจึงควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการศึกษาหาความรู้ในระบบนิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่นควบคู่ ไปกับการได้รับความเพลิดเพลิน ทั้งนี้ ต้องเป็นกิจกรรมที่มีผลกระทบน้อยที่สุดหรือเป็นผลกระทบ ที่สามารถป้องกันหรือแก้ไขได้

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติหาดวนกร เป็นกิจกรรมเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ มีดังนี้

เดินป่า (hiking, trekking, walking) คือการเดินไปในเส้นทางภายในของอุทยานฯ ตามเส้นทางศึกษา

ศึกษาธรรมชาติ (nature educating) เป็นการเดินศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติทั้งทางบกและทางทะเล ซึ่งทางอุทยานฯ จัดทำขึ้นเป็นจุดๆ ผ่านทางโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ

ดำน้ำดูปะการัง น้ำตื้น (snorkeling) น้ำลึก (scuba driving)

ตั้งแค้มป์ (tent camping)

กิจกรรมต่างๆ เหล่านี้มีลักษณะเฉพาะเหมาะกับบางพื้นที่ และบางกลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน มีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกหรือเครื่องมือที่ต่างกัน รวมทั้งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับที่แตกต่างด้วย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โสภณ (2525) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มีความต้องการมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ คุ สัตว์ป่า เรียนรู้ธรรมชาติ และกางเต็นท์พักแรม

ชนินทร (2529) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอุปสงค์ของนันทนาการกลางแจ้งของอุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุย พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการความเป็นธรรมชาติและมินิกท่องเที่ยว บางส่วนไม่ชอบความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของร้านค้ารวมถึงความต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ก็ยังคงมีความต้องการที่จะมาเยือนอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย อีก โดยให้เหตุผลว่า อากาศเย็นสบาย สภาพธรรมชาติสมบูรณ์ และงดงาม และมีความปลอดภัย จึงต้องการพาครอบครัวหรือเพื่อนมาเที่ยวชม นักท่องเที่ยวที่ได้รับความประทับใจ ในทางที่ดีจะมีความต้องการกลับมาเยือนอีกและจะเผยแพร่ ชักจูงให้ผู้อื่นเดินทางไปท่องเที่ยวใน แหล่งนันทนาการนั้นด้วย

พันทิพา (2530) ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับการเดินทางมาพักผ่อนหย่อนใจ ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และเหตุผลที่เลือกมาท่องเที่ยว คือ มีความประทับใจสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ สำหรับความสนใจในประเภทกิจกรรมนันทนาการ

ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมที่ได้รับความสนใจมากที่สุดคือ การเดินป่า รองลงมาคือ การถ่ายรูป และการตั้งค่ายพักแรม

ลำพอง (2533) ศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยยังมีความพอใจกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติ บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว และพบว่า อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ จังหวัดที่อาศัย ประเภทกลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวนวันที่พักแรมต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

คมกริช (2534) ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาขีดความสามารถทางจิตวิทยา ในการรองรับการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการ บริเวณน้ำตกเหวสุวัต อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมนันทนาการที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทุกคน ได้แก่ การชมทิวทัศน์ รองลงมาได้แก่การถ่ายรูป การเล่นน้ำ และปิกนิก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากต่อสภาพสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และปริมาณความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว ขณะประกอบกิจกรรมนันทนาการ

อภิวรรณ (2534) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่พักแรมที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในสภาพธรรมชาติ แต่ก็ต้องการให้มีการปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ปลอดภัยและกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

วิมลสิทธิ์ (2535) กล่าวถึง ความต้องการภาวะเป็นส่วนตัวว่า เป็นความต้องการขั้นมูลฐานของมนุษย์ อาจมีความหมายถึงการแยกตัวออกไปเพื่อความสันโดษ หรือการควบคุมตนเองจากบุคคลอื่นตามความเหมาะสม ภาวะเป็นส่วนตัวมีสภาพเป็นระบบและมีความเป็นพลวัตตามความเหมาะสม ประกอบด้วยขอบเขตทางกายภาพและขอบเขตทางจิตวิทยาและบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ บุคคลสามารถสร้างภาวะเป็นส่วนตัวได้จากกลไกต่างๆ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำ ใช้ภาษาท่าทาง ใช้เครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับ ใช้พฤติกรรมที่เว้นว่าง ส่วนบุคคลซึ่งจะแตกต่างกันตามความสนิทสนม บุคลิกภาพ อารมณ์ อายุ เพศ บทบาททางสังคม วัฒนธรรมและเผ่าพันธุ์ รวมถึงใช้สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งนับเป็นกลไกที่สำคัญด้วย

ศูนย์วิจัยป่าไม้ (2538) กล่าวถึง การใช้เวลาว่างเพื่อเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในปัจจุบันว่า มีความต้องการที่จะได้เรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่ไปเยือนทั้งในแง่ภูมิของระบบนิเวศ และประเด็นปัญหาด้านการอนุรักษ์ต่างๆ เช่น สาเหตุของการสูญเสียด้านทรัพยากรในพื้นที่รวมถึงความต้องการสัมผัสกับธรรมชาติอย่างแท้จริงมากขึ้น

นภวรรณ (2542) กล่าวถึงสมมติฐานเบื้องต้น เกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยว 2 ประการ ได้แก่ 1) การเข้าไปสังเกตพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวจะสามารถบ่งบอกถึงทิศทางที่อุทยานแห่งชาติจะอนุญาตให้นักท่องเที่ยวกระทำสิ่งนั้นได้ 2) ความต้องการของนักท่องเที่ยวในแหล่งนันทนาการใดๆ ในอนาคต ย่อมคล้ายคลึงกับความต้องการในปัจจุบันตราบดีที่การจัดการพื้นที่ยังคงเป้าหมายหรือกฎระเบียบนั้นอยู่

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการประกอบกิจกรรม และรูปแบบในการเข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย 1) ปัจจัยภายในหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวนักท่องเที่ยวผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แก่ ปัจจัยทางจิตวิทยา ซึ่งเกี่ยวข้องกับลำดับความต้องการของมนุษย์ และการให้คุณค่า และปัจจัยทางสังคมประชากร 2) ปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ความสะดวกในการคมนาคม ประสิทธิภาพในการสื่อสาร รวมถึงการพัฒนาแหล่งนันทนาการเพื่อรองรับการใช้ประโยชน์ (นภวรรณ, 2543)

นิกร (2544) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์พุแค จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า เพศ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา สถานภาพสมรส อาชีพ รอง รายได้ จำนวนครั้งที่เคยเที่ยวมา แหล่งรับข้อมูลข่าวสาร วัตถุประสงค์ในการมาเที่ยว และระยะเวลาในการเดินทาง เป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ส่วนอายุ อาชีพหลัก ประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

สมมติฐานในการวิจัย

จากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี หลักการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ผู้วิจัยได้นำมาตั้งสมมติฐานในการศึกษาคั้งนี้ดังต่อไปนี้

- สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน
- สมมติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน
- สมมติฐานที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน
- สมมติฐานที่ 4 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน
- สมมติฐานที่ 5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร โดยกำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษา ดังนี้

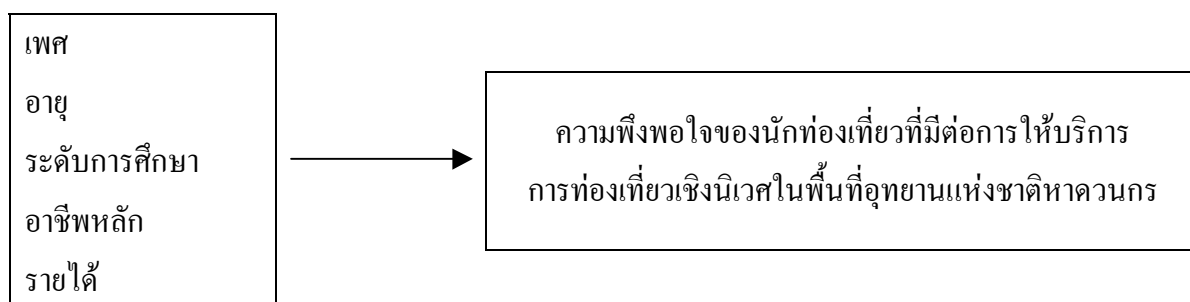
ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรขึ้นอยู่กับปัจจัยตามตัวแปรอิสระ (ภาพที่ 1)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลจากบทความ เอกสารทางวิชาการ และข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จากนั้นจึงดำเนินการสร้างแบบสอบถามเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย
3. คอมพิวเตอร์ / โปรแกรมสำเร็จรูป

วิธีการ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษา โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1.แหล่งที่มาของข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยออกไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้แก่ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องค้นคว้าและรวบรวมได้จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

2. การวางแผนสร้างแบบสอบถาม

2.1 ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎี รวมถึงสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

3. การสร้างแบบสอบถาม

3.1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากเอกสารและจากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว มาสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการศึกษา โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อขอข้อเสนอแนะและทำการปรับปรุง

3.2 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้กับตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร และไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เพื่อทดสอบแบบสอบถาม (pre-test) จำนวน 20 ชุด หาความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีของ Cronbach Alpha ได้เท่ากับ 0.73 ดังนั้น แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีความเชื่อมั่นสูงกว่าในระดับที่ยอมรับได้ในทางเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 0.65 จึงถือว่าแบบสอบถามจัดอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมในการใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 นำแบบสอบถามมาแก้ไขให้ถูกต้องและเหมาะสมอีกครั้ง แล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนที่กำหนด

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อสอบถามแนวคิดที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 การใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวโดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยใช้สูตรของ Yamane (1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อปี โดยใช้ข้อมูลนักท่องเที่ยวย้อนหลัง 5 ปี (2540-2544)

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05

กำหนดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เข้าเยี่ยมชมในอุทยานแห่งชาติหาดวนกรในช่วงปีพ.ศ.2540-2544 จำนวน 209,907 คน จากนั้นคำนวณหาสัดส่วนของจำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษา ตามตารางที่ 1 โดยใช้สูตรกระจายตามสัดส่วน (สุมงกช, 2526) ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{209,907}{1 + (209,907 \times 0.0025)} \\ &= 399 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้น การศึกษาจะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามที่คำนวณได้จำนวน 399 คน จากนั้นนำข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวไปแปลงค่าเป็นตัวเลขเพื่อทำการคำนวณหาผลการวิจัยต่อไป

ตารางที่ 1 สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ในช่วงปีพ.ศ. 2540-2544

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว
2540	77,875
2541	55,673
2542	26,480
2543	22,765
2544	27,114
รวม	209,907

ที่มา : อุทยานแห่งชาติหาดวนกร (2544)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีแบบบังเอิญ (accidental sampling) โดยการสอบถามนักท่องเที่ยวตัวอย่างก่อนกลับ คือหลังจากที่ได้เที่ยวชมสถานที่น่าสนใจต่างๆ ในอุทยานแห่งชาติหาดวนกรจนพอใจแล้ว และวันที่ทำการสำรวจจะดำเนินการทำในวันปฏิบัติราชการตามปกติ และวันหยุดราชการ รวมทั้งวันหยุดนักขัตฤกษ์ ทั้งนี้เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดที่ห่างไกลจากอุทยานแห่งชาติแห่งนี้มากๆ จะได้มีเวลาพอที่จะท่องเที่ยวได้ ซึ่งก็จะได้นักท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายในความคิดเห็นที่มีต่ออุทยานแห่งชาติแห่งนี้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

5.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) ในรายละเอียดเกี่ยวกับสถานะภาพของนักท่องเที่ยว เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ นำเสนอในรูปตารางแสดงค่าความถี่ร้อยละ กรณีที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณแสดงค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด

5.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรกับความพึงพอใจต่อการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ด้วยวิธี t-test

สำหรับคะแนนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ได้กำหนดระดับคะแนน ดังนี้

พึงพอใจมาก	=	4	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	=	3	คะแนน
พึงพอใจน้อย	=	2	คะแนน
ไม่พึงพอใจ	=	1	คะแนน

ส่วนคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ได้วัดระดับคะแนนเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

พึงพอใจมาก	=	3.50-4.00	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	=	2.50-3.49	คะแนน
พึงพอใจน้อย	=	1.50-2.49	คะแนน
ไม่พึงพอใจ	=	1.00-1.49	คะแนน

สถานที่ทำการวิจัย

อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ตำบลห้วยยาง อำเภอบ้านชะเมา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ระยะเวลาทำการวิจัย

ดำเนินการศึกษาและเก็บข้อมูล จากเอกสารต่างๆ และดำเนินการสำรวจ โดยการกรอกแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวในช่วงเดือนตุลาคม 2545 – พฤศจิกายน 2545 รวม 2 เดือน

ผลการวิจัยและวิจารณ์

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคม กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร และศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเสนอผลการศึกษาออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 กิจกรรมและการใช้บริการต่างๆ ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมและการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว

สำหรับผลของการศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จากตารางที่ 2 พบว่า

เพศ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรส่วนใหญ่ร้อยละ 64.2 เป็นเพศหญิง และเป็นเพศชาย ร้อยละ 35.8

อายุ อายุของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ปรากฏว่าเป็นผู้ที่มีอายุ 20-29 ปี มากที่สุดร้อยละ 31.3 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 23.8 ผู้มีอายุ 30-39 ปี ร้อยละ 23.3 ผู้มีอายุ 40-49 ปี ร้อยละ 15.6 ผู้มีอายุ 50-59 ปี ร้อยละ 5.5 และผู้ที่มีอายุมากกว่า 59 ปี ร้อยละ 0.5 นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยที่สุด คือ 6 ปี อายุมากที่สุด 70 ปี ดังนั้นอายุเฉลี่ยจึงเท่ากับ 29.59 ปี

สถานภาพสมรส จากผลการศึกษาสถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร พบว่า เป็นโสดมากที่สุด ร้อยละ 60.7 รองลงมา สมรสแล้ว ร้อยละ 37.3 เป็นหม้าย ร้อยละ 1.5 และหย่าร้าง ร้อยละ 0.5

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษาระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร พบว่า เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดร้อยละ 50.9 รองลงมา เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 13.3 เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 11.5 เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 9.0 เป็นผู้ที่มีการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า ร้อยละ 6.3 เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือ ปวส. ร้อยละ 6.0 เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับ ปวช. ร้อยละ 2.5 และเป็นผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา เพียง ร้อยละ 0.5

อาชีพ ส่วนผลการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร พบว่า เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษามากที่สุด ร้อยละ 30.8 รองลงมาเป็นผู้มีอาชีพเป็นลูกจ้าง บริษัทเอกชน ร้อยละ 29.3 เป็นผู้ที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 15.0 เป็นผู้ที่มีอาชีพเป็นข้าราชการ ร้อยละ 9.8 มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 5.0 ซึ่งเท่ากับผู้มีอาชีพรับจ้าง นอกจากนี้เป็นแม่บ้าน ร้อยละ 3.5 เป็นเกษตรกร ร้อยละ 1.0 และเป็นข้าราชการบำนาญ ร้อยละ 0.5

รายได้ จากผลการศึกษารายได้ของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร พบว่า เป็นผู้ที่มีรายได้น้อยกว่าเดือนละ 10,000 บาทมากที่สุด ร้อยละ 53.9 รองลงมาเป็นผู้ที่มีรายได้มากกว่าเดือนละ 13,999 บาท ร้อยละ 29.1 เป็นผู้ที่มีรายได้ 10,000-11,999 บาทต่อเดือน

ร้อยละ 4.0 และเป็นผู้ที่มีรายได้ 12,000-13,999 บาทต่อเดือน ร้อยละ 3.2 นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยที่สุดคือ 1,500 บาท มีรายได้ต่อเดือนมากที่สุด 100,000 บาท ดังนั้นรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจึงเท่ากับ 13,046.17 บาท

ที่อยู่อาศัย จากผลการศึกษาที่อยู่ปัจจุบันของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร พบว่าเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครมากที่สุด ร้อยละ 59.1 รองลงมาเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนนทบุรี ร้อยละ 16.0 ผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสตูล ร้อยละ 15.3 ผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 5.8 ผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี ร้อยละ 3.3 และพบว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานีมีเพียง ร้อยละ 0.5

ประสบการณ์การท่องเที่ยว จากผลการศึกษาประสบการณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ปรากฏว่าเป็นผู้ที่เพิ่งจะมาเป็นครั้งแรก คือไม่มีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวในพื้นที่แห่งนี้ ร้อยละ 47.9 และเป็นผู้ที่เคยมาแล้วคือมีประสบการณ์ในการท่องเที่ยวในพื้นที่แห่งนี้ ร้อยละ 52.1 โดยเป็นผู้ที่เคยมาเที่ยวแล้วมากกว่า 3 ครั้ง ร้อยละ 22.8 เป็นผู้ที่เคยมาท่องเที่ยวแล้ว 1 ครั้ง 10.7 เป็นผู้ที่เคยมาท่องเที่ยวแล้ว 2 ครั้ง ร้อยละ 9.8 และพบว่าเป็นผู้ที่เคยมีมาท่องเที่ยวแล้ว 3 ครั้ง ร้อยละ 8.8

สิ่งจูงใจ จากผลการศึกษาสิ่งจูงใจของนักท่องเที่ยวในการมาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ปรากฏว่า สิ่งจูงใจของผู้ที่มาท่องเที่ยวครั้งนี้เห็นว่าเป็นสถานที่ที่มีธรรมชาติสวยงามมากที่สุด ร้อยละ 35.6 รองลงมาเห็นว่าเป็นสถานที่ที่ช่วยผ่อนคลายความเครียดที่ดี ร้อยละ 23.3 เป็นสถานที่ที่เดินทางมาถึงสะดวกและรวดเร็ว ร้อยละ 18.8 เป็นสถานที่ที่ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดี ร้อยละ 8.0 เป็นสถานที่ที่ค่าใช้จ่ายเหมาะสมกับรายได้ ร้อยละ 7.5 เพื่อต้องการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ร้อยละ 4.0 เป็นสถานที่ที่เงียบสงบ ร้อยละ 3.5 เนื่องจากมีผู้แนะนำให้มา ร้อยละ 1.3 มากับญาติ ร้อยละ 1.0 และพบว่าเนื่องจากเป็นทางผ่านมีเพียง ร้อยละ 0.8

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร
จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน
ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวและ สิ่งจูงใจของการเดินทางมาท่องเที่ยว

	n = 399	
สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	143	35.8
หญิง	256	64.2
<u>อายุ (ปี) ^u</u>		
ต่ำกว่า 20 ปี	95	23.8
20-29 ปี	125	31.3
30-39 ปี	93	23.3
40-49 ปี	62	15.6
50-59 ปี	22	5.5
มากกว่า 59 ปี	2	0.5
<u>สถานภาพสมรส</u>		
โสด	242	60.7
สมรส	149	37.3
หย่าร้าง	2	0.5
หม้าย	6	1.5
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ป.6 หรือต่ำกว่า	25	6.3
ม.1 – ม.3	53	13.3
ม.4 – ม.6	46	11.5
ปวช.	10	2.5
อนุปริญญา หรือ ปวส.	24	6.0
ปริญญาตรี	203	50.9
ปริญญาโท	36	9.0
ไม่ได้เรียนหนังสือ	2	0.5

ตารางที่ 2 (ต่อ)

n = 399		
สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>อาชีพ</u>		
ข้าราชการ	39	9.8
ข้าราชการบำนาญ	2	0.5
นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา	123	30.8
ธุรกิจส่วนตัว	60	15.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	20	5.0
รับจ้าง	20	5.0
แม่บ้าน	14	3.5
ลูกจ้างบริษัทเอกชน	117	29.3
เกษตรกร	4	1.0
<u>รายได้ (บาท / เดือน)^{2/}</u>		
น้อยกว่า 10,000	254	63.7
10,000-11,999	16	4.0
12,000-13,999	13	3.2
มากกว่า 13,999	116	29.1
<u>ที่อยู่ปัจจุบัน</u>		
กรุงเทพมหานคร	236	59.1
นนทบุรี	64	16.0
สตูล	61	15.3
เชียงใหม่	23	5.8
กาญจนบุรี	13	3.3
อุบลราชธานี	2	0.5

ตารางที่ 2 (ต่อ)

n = 399		
สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์การท่องเที่ยว		
ไม่มีประสบการณ์	191	
มีประสบการณ์	208	52.1
มีประสบการณ์ 1 ครั้ง	43	10.7
มีประสบการณ์ 2 ครั้ง	39	9.8
มีประสบการณ์ 3 ครั้ง	35	8.8
มีประสบการณ์มากกว่า 3 ครั้ง	91	22.8
สิ่งจูงใจ		
เป็นสถานที่ที่มีธรรมชาติสวยงาม	142	35.6
เป็นสถานที่ที่ช่วยผ่อนคลายความเครียดที่ดี	93	23.3
เป็นสถานที่เดินทางมาถึงสะดวกและรวดเร็ว	75	18.8
เป็นสถานที่ที่ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดี	32	8.0
เป็นสถานที่ที่ค่าใช้จ่ายเหมาะสมกับรายได้	30	7.5
ต้องการท่องเที่ยวไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆให้ทั่วประเทศ	16	4.0
เป็นสถานที่ที่เงียบสงบ	14	3.5
มีผู้แนะนำให้มา	5	1.3
มากับญาติ	4	1.0
เป็นทางผ่าน	3	0.8

^{1/} นักท่องเที่ยวอายุน้อยที่สุด	6	ปี
นักท่องเที่ยวอายุมากที่สุด	70	ปี
นักท่องเที่ยวอายุเฉลี่ย	29.59	ปี

^{2/} นักท่องเที่ยวมีรายได้ต่อเดือนน้อยที่สุด	1,500	บาท
นักท่องเที่ยวมีรายได้ต่อเดือนมากที่สุด	100,000	บาท
นักท่องเที่ยวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	13,046.17	บาท

นอกจากนี้ข้อมูลด้านสภาพพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ด้านวัตถุประสงค์ ขานพาหนะเดินทาง ผู้ร่วมเดินทาง ระยะเวลาในการท่องเที่ยว สถานที่ใช้พักผ่อน และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว จากตารางที่ 3 พบว่า

วัตถุประสงค์ ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ของนักท่องเที่ยวครั้งนี้ เพื่อต้องการพักผ่อนหย่อนใจส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 82.0 รองลงมา ต้องการหาประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นกลุ่ม ร้อยละ 9.7 เพื่อการประชุม/อบรม/สัมมนา ร้อยละ 4.3 เพื่อหาประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศส่วนตัว ร้อยละ 3.2 และพบว่ามาท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นทางผ่านมีเพียง ร้อยละ 0.8

ผู้ร่วมเดินทาง ผลการศึกษาผู้ร่วมเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร พบว่า มีผู้เดินทางมาเพียงคนเดียวร้อยละ 4.8 และมีผู้เดินทางมาเป็นกลุ่ม ร้อยละ 95.2 โดยส่วนใหญ่ผู้ร่วมเดินทางมานั้นเป็นกลุ่มเพื่อน ร้อยละ 37.3 รองลงมาเป็นกลุ่มครอบครัว ร้อยละ 32.3 เป็นกลุ่มเพื่อนและครอบครัว ร้อยละ 23.3 เป็นกลุ่มบริษัทฯ ร้อยละ 1.3 และที่มาเป็นกลุ่มทัวร์รวมกับนักท่องเที่ยวอื่นมีเพียง ร้อยละ 1.0

ยานพาหนะ ผลการศึกษายานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร พบว่า ผู้ที่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวมีมากที่สุด ร้อยละ 76.2 รองลงมาเดินทางโดยรถยนต์เช่าเหมา ร้อยละ 8.0 เดินทางโดยรถยนต์ของบริษัทนำเที่ยว ร้อยละ 4.5 เดินทางโดยรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 3.8 เดินทางโดยรถยนต์ตู้ ร้อยละ 2.5 ซึ่งเท่ากับเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางและรถไฟ

ช่วงระยะเวลาท่องเที่ยว ผลการศึกษาช่วงระยะเวลาการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร พบว่า ผู้ที่มาเที่ยวโดยไม่พักค้างคืนหรือมาเช้า-กลับเย็น ร้อยละ 7.0 ส่วนผู้ที่มาพักค้างคืนมีร้อยละ 93.0 โดยผู้ที่พักค้างคืนส่วนใหญ่จะพักค้าง 1 คืน ร้อยละ 46.6 รองลงมาพักค้าง 2 คืน ร้อยละ 39.6 พักค้าง 3 คืน ร้อยละ 6.3 โดยมีผู้ที่พักค้างมากกว่า 3 คืนมีเพียงร้อยละ 0.5

สถานที่ที่ใช้พักค้างคืน ผลการศึกษาสถานที่ที่ใช้พักค้างคืนของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร พบว่า ผู้ที่พักค้างโดยกางเต็นท์ในอุทยานฯ มากที่สุด ร้อยละ 72.5

รองลงมาผู้ที่พักค้างในบ้านพักของอุทยานฯ ร้อยละ 24.5 และมีผู้ที่พักตามโรงแรม/รีสอร์ทที่มีเพียงร้อยละ 3.0

ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ผลการศึกษาค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ในครั้งนี้ พบว่า ผู้ที่ไม่มีค่าใช้จ่าย ร้อยละ 30.6 และผู้ที่มีค่าใช้จ่าย ร้อยละ 69.4 โดยผู้ที่มีค่าน้อยกว่า 1,000 บาทในการมาเที่ยวครั้งนี้ ร้อยละ 32.3 ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 1,000 บาทแต่ไม่เกิน 2,000 บาท ร้อยละ 19.8 ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 2,000 บาทแต่ไม่เกิน 3,000 บาท ร้อยละ 11.5 ผู้ที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 3,000 บาทแต่ไม่เกิน 4,000 บาท ร้อยละ 4.8 และพบว่าผู้ที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 4,000 บาทมีเพียงร้อยละ 1.0 โดยผู้ที่มีค่าน้อยที่สุด 300 บาท ค่าใช้จ่ายมากที่สุด 4,500 บาท ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 1,516.24 บาท

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จำแนกตามวัตถุประสงค์ที่นักท่องเที่ยว ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ช่วงระยะเวลาในการท่องเที่ยว สถานที่ใช้พักค้างคืน ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และกลุ่มผู้ร่วมเดินทาง

n = 399		
ข้อมูลของนักท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>วัตถุประสงค์</u>		
พักผ่อนหย่อนใจส่วนตัว	327	82.0
หาประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นกลุ่ม	39	9.7
ประชุม/อบรม/สัมมนา	17	4.3
หาประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศส่วนตัว	13	3.2
ทางผ่าน	3	0.8
<u>ผู้ร่วมเดินทาง</u>		
มาคนเดียว	19	4.8
มาเป็นกลุ่ม	380	95.2
กลุ่มเพื่อน	149	37.3
กลุ่มครอบครัว	129	32.3
กลุ่มเพื่อนและครอบครัว	93	23.3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

n = 399		
ข้อมูลของนักท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มบริษัทฯ	5	1.3
กลุ่มทัวร์รวมนักท่องเที่ยว	4	1.0
<u>ยานพาหนะที่ใช้</u>		
รถยนต์ส่วนตัว	304	76.2
รถยนต์เช่าเหมา	32	8.0
รถยนต์ของบริษัทนำเที่ยว	18	4.5
รถจักรยานยนต์	15	3.8
รถยนต์ตู้	10	2.5
รถโดยสารประจำทาง	10	2.5
รถไฟ	10	2.5
<u>ช่วงเวลาท่องเที่ยว</u>		
มาเช้า-เย็นกลับ	28	7.0
พักค้างคืน	371	93.0
พักค้าง 1 คืน	186	46.6
พักค้าง 2 คืน	158	39.6
พักค้าง 3 คืน	25	6.3
พักค้างมากกว่า 3 คืน	2	0.5
<u>สถานที่พัก</u>		
กางเต็นท์ในอุทยานฯ	269	72.5
บ้านพักอุทยานฯ	91	24.5
โรงแรม/รีสอร์ท	11	3.0
<u>ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ^u</u>		
ไม่ได้จ่าย	122	30.6
จ่าย	277	69.4
จ่ายต่ำกว่า 1,000 บาท	129	32.3
จ่าย 1,000-2,000 บาท	79	19.8
จ่าย 2,001-3,000 บาท	46	11.5

ตารางที่ 3 (ต่อ)

n = 399		
ข้อมูลของนักท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้จ่าย 3,001-4,000 บาท	19	4.8
ใช้จ่ายมากกว่า 4,000 บาท	4	1.0

- ^{1/} นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดคนละ 300 บาทต่อครั้ง
 นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายมากที่สุดคนละ 4,500 บาทต่อครั้ง
 นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย เท่ากับ 1,516.24 บาทต่อครั้ง

ตอนที่ 2 กิจกรรมและการใช้บริการต่างๆ ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรมีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนี้ การพักผ่อนในเต็นท์เป็นกิจกรรมที่มีผู้ทำมากที่สุด ร้อยละ 67.4 รองลงมาคือเดินเล่นตามชายหาด ร้อยละ 66.9 รับประทานอาหารรับประทาน ร้อยละ 58.1 การประกอบอาหารรับประทานเอง ร้อยละ 41.1 เดินศึกษาธรรมชาติทางบก ร้อยละ 38.8 ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการ ร้อยละ 36.3 เดินศึกษาธรรมชาติ ร้อยละ 30.6 เดินดูนกในอุทยานฯ ร้อยละ 24.0 ทำกิจกรรมรอบกองไฟ ร้อยละ 14.8 ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ ร้อยละ 13.5 ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น ร้อยละ 11.3 และกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำน้อยที่สุดคือดำน้ำดูปะการังน้ำลึก ร้อยละ 11.0 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

กิจกรรมการท่องเที่ยว ^{1/}	n = 399			
	ไม่มีกิจกรรม		มีกิจกรรม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ	278	69.7	121	30.3
เดินดูนกในอุทยานฯ	303	75.9	96	24.1
เดินศึกษาธรรมชาติทางบก	244	61.2	155	38.8
เดินศึกษาธรรมชาติทางทะเล	277	69.4	122	30.6
ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ	345	86.5	54	13.5
ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น	354	88.7	45	11.3

ตารางที่ 4 (ต่อ)

n = 399

กิจกรรมการท่องเที่ยว ^{1/}	ไม่มีกิจกรรม		มีกิจกรรม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก	355	89.0	44	11.0
ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการฯ	254	63.7	145	36.3
กางเต็นท์พักแรม	130	32.6	269	67.4
การประกอบอาหารรับประทานเอง	235	58.9	164	41.1
กิจกรรมรอบกองไฟ	340	85.2	59	14.8
เดินเล่นตามชายหาด	132	33.1	267	66.9
ซื้ออาหารรับประทาน	167	41.9	232	58.1

^{1/} นักท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ได้มากกว่า 1 กิจกรรม

การบริการต่าง ๆ ที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร มีไว้บริการให้นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้รับความสะดวก สะอาดและปลอดภัย พบว่า นักท่องเที่ยวใช้บริการด้านห้องน้ำ-ห้องสุขามากที่สุด ร้อยละ 93.0 รองลงมาใช้บริการการเก็บและกำจัดขยะ ร้อยละ 90.0 ใช้บริการสวนหย่อมภายในอุทยานฯ ร้อยละ 88.7 ใช้ถนนเข้าสู่อุทยานฯ ร้อยละ 84.2 ใช้บริการแผ่นป้ายในอุทยานแห่งชาติ ร้อยละ 80.7 ใช้สถานที่จอดยานพาหนะ ร้อยละ 79.4 ใช้โต๊ะ เก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน ร้อยละ 77.2 ใช้สถานที่กางเต็นท์ ร้อยละ 67.4 เสียค่าบริการให้อุทยานฯ ร้อยละ 59.6 ใช้สถานที่รับประทานอาหาร ร้อยละ 58.1 ใช้สถานที่ประกอบอาหาร ร้อยละ 41.1 ใช้บ้านพักอุทยานฯ ร้อยละ 22.8 และใช้บริการสถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ น้อยที่สุด ร้อยละ 14.8 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวจำแนกตามการใช้บริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

n = 399

บริการต่าง ๆ ^{1/}	ไม่ใช้บริการ		ใช้บริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ถนนเข้าสู่อุทยานฯ	63	15.8	336	84.2
สถานที่จอดยานพาหนะ	82	20.6	317	79.4
สถานที่กางเต็นท์	130	32.6	269	67.4
บ้านพักของอุทยาน	308	77.2	91	22.8
สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ	340	85.2	59	14.8

ตารางที่ 5 (ต่อ)

n = 399

บริการต่าง ๆ ^{1/}	ไม่ใช้บริการ		ใช้บริการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานที่ที่ประกอบอาหาร	235	58.9	164	41.1
สถานที่รับประทานอาหาร	167	41.9	232	58.1
โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน	91	22.8	308	97.2
การเก็บและกำจัดขยะ	40	10.0	359	90.0
ห้องน้ำ-ห้องสุขา	28	7.0	371	93.0
สวนหย่อมภายในอุทยานฯ	45	11.3	354	88.7
แผ่นป้ายภายในอุทยานฯ	77	19.3	322	80.7
การคิดค่าบริการของอุทยานฯ	161	40.4	238	59.6

^{1/} นักท่องเที่ยวใช้บริการต่าง ๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร มากกว่า 1 อย่าง

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการให้บริการต่าง ๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สำหรับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร มีความพึงพอใจด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุดเพียงกิจกรรมเดียวคือ กางเต็นท์พักผ่อน (3.58 คะแนน) มีความพึงพอใจปานกลางในกิจกรรมต่างๆ เรียงตามลำดับดังนี้ การประกอบอาหารรับประทานเอง (3.46 คะแนน) กิจกรรมรอบกองไฟ (3.44 คะแนน) กิจกรรมเดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ (3.36 คะแนน) ศึกษาธรรมชาติทางทะเล (3.33 คะแนน) เดินเล่นตามชายหาด (3.30 คะแนน) ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น (3.29 คะแนน) ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการการท่องเที่ยวของอุทยานฯ (3.26 คะแนน) เดินดูนกในอุทยานฯ (3.16 คะแนน) เดินศึกษาธรรมชาติทางบก (3.10 คะแนน) ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก (3.09 คะแนน) ซื้ออาหารรับประทาน (3.09 คะแนน) และจักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ (2.78 คะแนน) (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

กิจกรรมเชิงนิเวศ		ระดับความพึงพอใจ				คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พึงพอใจ		
เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ	(n=121)	60	51	3	7	406	3.36
เดินดูนกในอุทยานฯ	(n=96)	31	52	10	3	303	3.16
เดินศึกษาธรรมชาติทางบก	(n=155)	72	47	15	21	480	3.10
ศึกษาธรรมชาติทางทะเล	(n=122)	60	47	10	5	406	3.33
ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ	(n=54)	12	27	6	9	150	2.78
ค้ำน้ำดูปะการังน้ำตื้น	(n=45)	25	13	2	5	148	3.29
ค้ำน้ำดูปะการังน้ำลึก	(n=44)	17	19	3	5	136	3.09
ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการ	(n=145)	75	46	11	13	473	3.26
การกางเต็นท์พักแรม	(n=269)	177	78	8	6	964	3.58
การประกอบอาหาร	(n=164)	94	59	3	8	567	3.46
กิจกรรมรอบกองไฟ	(n=59)	33	22	1	3	203	3.44
เดินเล่นตามชายหาด	(n=267)	132	92	33	10	880	3.30
ซื้ออาหารรับประทาน	(n=232)	79	109	29	15	716	3.09

การบริการต่างๆ ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร มีความพึงพอใจในระดับปานกลางทั้งหมดต่อการบริการต่างๆ เรียงลำดับดังนี้ มีความพึงพอใจปานกลางต่อถนนเข้าสู่อุทยานฯ (3.49 คะแนน) การคิดค่าบริการของอุทยานฯ (3.48 คะแนน) สถานที่จอดยานพาหนะ (3.47 คะแนน) สวนหย่อมภายในอุทยานฯ (3.30 คะแนน) แผ่นป้ายภายในอุทยานฯ (3.30 คะแนน) บ้านพักอุทยาน (3.27 คะแนน) สถานที่กางเต็นท์ (3.23 คะแนน) สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ (3.19 คะแนน) การเก็บและกำจัดขยะ (3.16 คะแนน) สถานที่ประกอบอาหาร (3.10 คะแนน) ห้องน้ำ-ห้องสุขา (3.09 คะแนน) โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน (3.01 คะแนน) และสถานที่ที่รับประทานอาหาร (2.59 คะแนน) (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
หาดวนกร

บริการการต่าง ๆ		ระดับความพึงพอใจ				คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่พึง พอใจ		
ถนนเข้าสู่อุทยานฯ	(n=336)	202	110	9	15	1171	3.49
สถานที่จอดยานพาหนะ	(n=317)	166	142	2	7	1101	3.47
สถานที่กางเต็นท์	(n=269)	121	109	18	21	868	3.23
บ้านพักของอุทยานฯ	(n=91)	44	36	3	8	298	3.27
สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ	(n=59)	27	21	6	5	188	3.19
สถานที่ที่ประกอบอาหาร	(n=164)	65	65	20	14	509	3.10
สถานที่ที่รับประทานอาหาร	(n=232)	56	81	38	57	600	2.59
โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน	(n=308)	117	122	40	29	943	3.06
การเก็บและกำจัดขยะ	(n=359)	147	151	32	29	1134	3.16
ห้องน้ำ-ห้องสุขา	(n=371)	114	189	54	14	1145	3.09
สวนหย่อมภายในอุทยานฯ	(n=354)	148	177	15	14	1167	3.30
แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ	(n=322)	135	158	19	10	1062	3.30
การคิดค่าบริการของอุทยานฯ	(n=238)	131	96	5	6	828	3.48

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน
พื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร มีปัญหาด้านการให้บริการ
ของเจ้าหน้าที่และบริการทั่วไปดังนี้

ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
หาดวนกรไม่มีปัญหา ร้อยละ 92.7 และมีปัญหา ร้อยละ 7.3 โดยมีปัญหาในเรื่องการไม่ซ่อมแซม
สุขภัณฑ์ที่ชำรุด (ตารางที่ 8)

ด้านการให้บริการทั่วไป พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร
ไม่มีปัญหา ร้อยละ 75.9 และมีปัญหา ร้อยละ 24.1 โดยมีปัญหาในเรื่องปริมาณห้องน้ำมีน้อยเกินไป

น้ำที่ใช้ไม่สะอาด และไม่มีที่แขวนสัมภาระ ร้อยละ 8.3 อาหารที่จัดบริการไม่อร่อย ร้อยละ 6.8 ป้ายประชาสัมพันธ์ ป้ายเตือนทางข้ามรถไฟมีน้อยเกินไป ร้อยละ 4.3 ไม่มีร้านค้าสวัสดิการ ร้อยละ 3.7 และไม่มีป้ายบอกทางไปห้องน้ำ ร้อยละ 1.0 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร
จำแนกตามปัญหา

n = 399		
ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่</u>		
ไม่มีปัญหา	370	92.7
มีปัญหา	29	7.3
ไม่ชอบชมรมสุขภาพที่ชำรุด	29	7.3
<u>ด้านการให้บริการทั่วไป</u>		
ไม่มีปัญหา	303	75.9
มีปัญหา	96	24.1
ห้องน้ำน้อยเกินไป/น้ำไม่สะอาด/ไม่มีที่แขวนสัมภาระ	33	8.3
อาหารที่ครัวไม่อร่อย	27	6.8
ป้ายประชาสัมพันธ์/เตือนข้ามทางรถไฟมีน้อยเกินไป	17	4.3
ไม่มีร้านค้าสวัสดิการ	15	3.7
ไม่มีป้ายบอกทางไปห้องน้ำ	4	1.0

นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ได้มีข้อเสนอแนะด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่และบริการทั่วไป (ตารางที่ 9) ดังนี้

ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ พบว่านักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ไม่มีข้อเสนอแนะ ร้อยละ 85.7 และมีข้อเสนอแนะ ร้อยละ 14.3 โดยมีข้อเสนอแนะให้จัดทำเอกสารแนะนำเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ร้อยละ 8.3 ทำการซ่อมแซมสุขภาพที่ชำรุด ร้อยละ 6.0

ด้านการให้บริการทั่วไป พบว่านักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ไม่มีข้อเสนอแนะ ร้อยละ 58.1 และมีข้อเสนอแนะ ร้อยละ 41.9 โดยมีข้อเสนอแนะให้บริเวณที่พักเพิ่มห้องน้ำให้มากขึ้นและควรดูแลรักษาความสะอาด ร้อยละ 12.8 กำจัดสุนัขเพื่อไม่ให้มารบกวน ร้อยละ 7.8 จัดให้มีสัญญาณเตือนภัยทางข้ามทางรถไฟ ร้อยละ 6.0 จัดให้ติดตั้งไฟตามทางเดินไปห้องน้ำ ร้อยละ 3.8 จัดเก็บขยะตามชายหาดให้มากขึ้น ร้อยละ 3.5 เพิ่มปริมาณบ้านพัก ร้อยละ 2.3 จัดให้มีเจ้าหน้าที่เวรยามเพื่อรักษาความปลอดภัย ร้อยละ 1.5 ติดป้ายปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 1.2 เท่ากับต้องการให้มีต้นไม้และสถานที่กางเต็นท์เพิ่มขึ้นและควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้กับพื้นที่ และจัดหาพันธุ์สัตว์มาปล่อยเพื่อใช้ในการศึกษา ร้อยละ 0.5

ตารางที่ 9 จำนวนร้อยละของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จำแนกตามข้อเสนอแนะ

	n = 399	
ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่</u>		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	342	85.7
มีข้อเสนอแนะ	57	14.3
ทำเอกสารแนะนำ	33	8.3
ซ่อมแซมสุขภัณฑ์ที่ชำรุด	24	6.0
<u>ด้านการให้บริการทั่วไป</u>		
ไม่มีข้อเสนอแนะ	232	58.1
มีข้อเสนอแนะ	167	41.69
เพิ่มปริมาณห้องน้ำ/ ตั้งใจให้อยู่ใกล้ที่พัก /ความสะอาด	51	12.8
กำจัด สุนัขให้ออกจากพื้นที่	31	7.8
ทำสัญญาณเตือนภัยทางข้ามทางรถไฟ	24	6.0
จัดให้มีไฟตามทางเดินไปห้องน้ำ	15	3.8
การจัดเก็บขยะตามชายหาดให้มากขึ้น	14	3.5
เพิ่มปริมาณบ้านพัก	9	2.3
จัดเจ้าหน้าที่ตรวจเวรยามรักษาความปลอดภัย	6	1.5
ติดป้ายปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	5	1.2
จัดให้มีต้นไม้และสถานที่กางเต็นท์เพิ่มขึ้น	5	1.2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

	n = 399	
ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้กับพื้นที่	5	1.2
จัดหาพันธุ์สัตว์มาปล่อยเพื่อใช้ในการศึกษา	2	0.5

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่า

1.1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกันเพียง 1 กิจกรรม คือกิจกรรมการให้ความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการ โดยเพศหญิงมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.45 คะแนน และเพศชายมีความพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.90 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=3.445$) ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่การเดินป่าตามเส้นทางในอุทยานฯ เดินดูนกในอุทยานฯ เดินศึกษาธรรมชาติทางบก เดินศึกษาธรรมชาติทางทะเล จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก การกางเต็นท์ที่พักรวม การประกอบอาหาร กิจกรรมรอบกองไฟ เดินเล่นตามชายหาด และการซื้ออาหารรับประทาน ปรากฏว่านักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมเหล่านี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 10)

1.2 นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน เพียงบริการเดียว คือ บริการถนนเข้าสู่อุทยานฯ โดยเพศชายมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคะแนนเฉลี่ย 3.61 คะแนน แต่เพศหญิงมีความพึงพอใจในระดับปานกลางที่คะแนนเฉลี่ย 3.41 คะแนน และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=2.308$) ส่วนบริการด้านอื่นๆ ได้แก่ สถานที่จอดยานพาหนะ สถานที่กางเต็นท์ บ้านพักของอุทยานฯ สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ สถานที่ประกอบอาหาร สถานที่รับประทานอาหาร โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน การเก็บและกำจัดขยะ ห้องน้ำ – ห้องสุขา สวนหย่อมภายในอุทยานฯ แผ่นป้ายภายในอุทยานฯ

และการคิดค่าบริการของอุทยานฯปรากฏว่านักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อบริการเหล่านี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเชิงนิเวศและการให้บริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน

กิจกรรมและการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
I ด้านกิจกรรมเชิงนิเวศ							
เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ (n=121)							
ชาย (n=50)	23	25	1	1	3.40	0.517	0.606
หญิง (n=71)	37	26	2	6	3.32		
เดินดูนกในอุทยานฯ (n=96)							
ชาย (n=36)	8	23	3	2	3.03	-1.341	0.183
หญิง (n=60)	23	29	7	1	3.23		
เดินศึกษาธรรมชาติทางบก(n=155)							
ชาย (n=61)	30	18	7	6	3.18	0.798	0.426
หญิง (n=94)	42	29	8	15	3.04		
เดินศึกษาธรรมชาติทางทะเล (n=122)							
ชาย (n=43)	22	18	2	1	3.42	0.927	0.356
หญิง (n=79)	38	29	8	4	3.28		
ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ (n=54)							
ชาย (n=16)	1	10	2	3	2.56	-1.044	0.301
หญิง (n=38)	11	17	4	6	2.87		
ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น (n=45)							
ชาย (n=10)	4	4	-	2	3.00	-1.046	0.301
หญิง (n=35)	21	9	2	3	3.37		
ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก (n=44)							
ชาย (n=11)	4	6	-	1	3.18	0.359	0.721
หญิง (n=33)	13	1	33	4	3.06		
ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ (n=145)							
ชาย (n=49)	16	20	5	8	2.90	-3.445	0.001*
หญิง (n=96)	59	26	6	5	3.45		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

กิจกรรมและการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
การกางเต็นท์พักแรม (n=269)							
ชาย (n=102)	72	26	2	2	3.65	1.229	0.220
หญิง (n=167)	105	52	6	4	3.54		
การประกอบอาหาร (n=164)							
ชาย (n=57)	32	20	1	4	3.40	-0.659	0.511
หญิง (n=107)	62	39	2	4	3.49		
กิจกรรมรอบกองไฟ (n=59)							
ชาย (n=18)	10	7	-	1	3.44	0.025	0.980
หญิง (n=41)	23	15	1	2	3.44		
เดินเล่นตามชายหาด (n=267)							
ชาย (n=94)	46	35	11	2	3.33	0.494	0.622
หญิง (n=173)	86	57	22	8	3.28		
ซื้ออาหารรับประทาน (n=232)							
ชาย (n=85)	23	47	11	4	3.05	-0.534	0.594
หญิง (n=147)	56	62	18	11	3.11		
II ด้านการบริการต่างๆ							
ถนนเข้าสู่อุทยานฯ (n=336)							
ชาย (n=123)	83	34	4	2	3.61	2.308	0.022*
หญิง (n=213)	119	76	5	13	3.41		
สถานที่จอดยานพาหนะ (n=317)							
ชาย (n=122)	69	49	-	4	3.50	0.600	0.549
หญิง (n=195)	97	93	2	3	3.46		
สถานที่กางเต็นท์ (n=269)							
ชาย (n=102)	52	36	5	9	3.28	0.834	0.405
หญิง (n=167)	69	73	13	12	3.19		
บ้านพักของอุทยานฯ (n=91)							
ชาย (n=31)	15	12	1	3	3.26	-0.127	0.899
หญิง (n=60)	29	24	2	5	3.28		

ตารางที่ 10 (ต่อ)

กิจกรรมและการให้บริการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ (n=59)							
ชาย (n=18)	9	5	3	1	3.22	0.193	0.848
หญิง (n=41)	18	16	3	4	3.17		
สถานที่ที่ประกอบอาหาร (n=164)							
ชาย (n=57)	22	27	3	5	3.16	0.547	0.585
หญิง (n=107)	43	38	17	9	3.07		
สถานที่รับประทานอาหาร (n=232)							
ชาย (n=85)	22	29	17	17	2.66	0.760	0.448
หญิง (n=147)	34	52	21	40	2.54		
โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน (n=308)							
ชาย (n=116)	40	49	16	11	3.02	-0.644	0.520
หญิง (n=192)	77	73	24	18	3.09		
การเก็บและกำจัดขยะ (n=359)							
ชาย (n=128)	54	51	16	7	3.19	0.453	0.651
หญิง (n=231)	93	100	16	22	3.14		
ห้องน้ำ-ห้องสุขา (n=371)							
ชาย (n=134)	44	66	19	5	3.11	0.481	0.631
หญิง (n=237)	70	123	35	9	3.07		
สวนหย่อมภายในอุทยานฯ (n=354)							
ชาย (n=125)	55	59	5	6	3.30	0.141	0.888
หญิง (n=229)	93	118	10	8	3.29		
แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ (n=322)							
ชาย (n=114)	45	58	8	3	3.27	-0.484	0.628
หญิง (n=208)	90	100	11	7	3.31		
การคิดค่าบริการของอุทยานฯ (n=238)							
ชาย (n=84)	47	33	1	3	3.48	0.048	0.962
หญิง (n=154)	84	63	4	3	3.48		

สมมติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน จากผลการศึกษาพบว่า

2.1 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกันเพียง 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมเดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ โดยผู้ที่มีอายุมากมีความพึงพอใจในระดับมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.50 คะแนนแต่ผู้ที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.21 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=-2.011$) ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เดินดูนกในอุทยานฯ เดินศึกษาธรรมชาติทางบก เดินศึกษาธรรมชาติทางทะเล ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการ การกางเต็นท์พักแรม การประกอบอาหาร กิจกรรมรอบกองไฟ เดินเล่นตามชายหาดและซื้ออาหารรับประทาน นักท่องเที่ยวจะมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 11)

2.2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน 4 ประเด็น ได้แก่ สถานที่จอดยานพาหนะ ผู้ที่มีอายุมากมีความพึงพอใจในระดับมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.58 คะแนน ผู้ที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.39 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=2.685$) การบริการด้านสถานที่กางเต็นท์ ผู้ที่มีอายุมากมีความพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.41 คะแนน และผู้ที่มีอายุน้อย มีความพึงพอใจด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.08 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=3.037$) การให้บริการโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน พบว่าผู้ที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.19 คะแนน และมีผู้สูงอายุมากมีความพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.92 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=2.585$) และการบริการคิดแผ่นป้ายภายในอุทยานฯ ผู้ที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.41 คะแนน และผู้ที่มีอายุมากมีความพึงพอใจในระดับปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.12 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=3.869$) ส่วนบริการด้านอื่นๆ ได้แก่ ถนนเข้าสู่อุทยานฯ บ้านพักของอุทยานฯ สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ สถานที่ประกอบอาหาร สถานที่รับประทานอาหาร การเก็บและกำจัดขยะ ห้องน้ำ – ห้องสุขา สถานที่ภายในอุทยานฯ และการคิดค่าบริการของอุทยานฯ ปรากฏว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการให้บริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน

กิจกรรมและการให้บริการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
I ด้านกิจกรรมเชิงนิเวศ							
เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ (n=121)							
อายุน้อย (n=61)	25	29	2	5	3.21	-2.011	0.047*
อายุมาก (n=60)	35	22	1	2	3.50		
เดินดูนกในอุทยานฯ (n=96)							
อายุน้อย (n=53)	18	27	5	3	3.13	-0.358	0.721
อายุมาก (n=43)	13	25	5	-	3.19		
เดินศึกษาธรรมชาติทางบก (n=155)							
อายุน้อย (n=96)	49	27	6	14	3.16	0.900	0.370
อายุมาก (n=59)	23	20	9	7	3.00		
ศึกษาธรรมชาติทางทะเล (n=122)							
อายุน้อย (n=75)	40	29	4	2	3.43	1.744	0.084
อายุมาก (n=47)	20	18	6	3	3.17		
ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ (n=54)							
อายุน้อย (n=31)	8	14	3	6	2.77	-0.031	0.976
อายุมาก (n=23)	4	13	3	3	2.78		
ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น (n=45)							
อายุน้อย (n=32)	20	9	-	3	3.44	1.606	0.116
อายุมาก (n=13)	5	4	2	2	2.92		
ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก (n=44)							
อายุน้อย (n=26)	9	13	1	3	3.08	-0.115	0.909
อายุมาก (n=18)	8	6	2	2	3.11		
ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการฯ (n=145)							
อายุน้อย (n=79)	44	25	5	5	3.37	1.473	0.143
อายุมาก (n=66)	31	21	6	8	3.14		
การกางเต็นท์พักแรม (n=269)							
อายุน้อย (n=148)	98	42	4	4	3.58	-0.070	0.944
อายุมาก (n=121)	79	36	4	2	3.59		

ตารางที่ 11 (ต่อ)

กิจกรรมและการให้บริการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
การประกอบอาหารรับประทานเอง (n=164)							
อายุน้อย (n=102)	61	34	2	5	3.48	0.496	0.620
อายุมาก (n=62)	33	25	1	3	3.42		
กิจกรรมรอบกองไฟ (n=59)							
อายุน้อย (n=36)	24	9	1	2	3.53	1.086	0.282
อายุมาก (n=23)	9	13	-	1	3.30		
เดินเล่นตามชายหาด (n=267)							
อายุน้อย (n=157)	67	67	17	6	3.24	-1.273	0.204
อายุมาก (n=110)	65	25	16	4	3.37		
ซื้ออาหารรับประทาน (n=232)							
อายุน้อย (n=118)	44	51	16	7	3.12	0.592	0.555
อายุมาก (n=114)	35	58	13	8	3.05		
II ด้านการบริการต่างๆ							
ถนนเข้าสู่อุทยานฯ (n=336)							
อายุน้อย (n=181)	102	68	3	8	3.46	-0.694	0.488
อายุมาก (n=155)	100	42	6	7	3.52		
สถานที่จอดยานพาหนะ (n=317)							
อายุน้อย (n=175)	81	87	1	6	3.39	-2.685	0.008*
อายุมาก (n=142)	85	55	1	1	3.58		
สถานที่กางเต็นท์ (n=269)							
อายุน้อย (n=148)	56	64	12	16	3.08	-3.037	0.003*
อายุมาก (n=121)	65	45	6	5	3.41		
บ้านพักของอุทยานฯ (n=91)							
อายุน้อย (n=43)	18	23	-	2	3.33	0.511	0.611
อายุมาก (n=48)	26	13	3	6	3.23		
สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ (n=59)							
อายุน้อย (n=36)	19	12	2	3	3.31	1.227	0.225
อายุมาก (n=23)	8	9	4	2	3.00		

ตารางที่ 11 (ต่อ)

กิจกรรมและการให้บริการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
สถานที่ประกอบอาหาร (n=164)							
อายุน้อย (n=102)	37	44	13	8	3.08	-0.447	0.655
อายุมาก (n=62)	28	21	7	6	3.15		
สถานที่ที่รับประทานอาหาร (n=232)							
อายุน้อย (n=118)	29	40	15	34	2.54	-0.614	0.540
อายุมาก (n=114)	27	41	23	23	2.63		
โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน (n=308)							
อายุน้อย (n=160)	63	71	20	6	3.19	2.585	0.010*
อายุมาก (n=148)	54	51	20	23	2.92		
การเก็บและกำจัดขยะ (n=359)							
อายุน้อย (n=193)	73	87	15	18	3.11	-1.024	0.307
อายุมาก (n=166)	74	64	17	11	3.21		
ห้องน้ำ-ห้องสุขา (n=371)							
อายุน้อย (n=203)	61	113	24	5	3.13	1.281	0.201
อายุมาก (n=168)	53	76	30	9	3.03		
สวนหย่อมภายในอุทยานฯ (n=354)							
อายุน้อย (n=193)	81	101	8	3	3.35	1.429	0.154
อายุมาก (n=161)	67	76	7	11	3.24		
แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ (n=322)							
อายุน้อย (n=184)	93	80	8	3	3.41	3.869	0.000*
อายุมาก (n=138)	42	78	11	7	3.12		
การคิดค่าบริการของอุทยานฯ (n=238)							
อายุน้อย (n=129)	75	49	3	2	3.53	1.213	0.226
อายุมาก (n=109)	56	47	2	4	3.42		

สมมติฐานที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า

3.1 นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริการด้านกิจกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ โดยผู้มีการศึกษามากมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.95 คะแนน แต่ผู้มีการศึกษาน้อยมีความพึงพอใจระดับน้อย ด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.23 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=-2.401$) คำนำคู่มือปะการังน้ำตื้น โดยผู้มีการศึกษามากมีความพึงพอใจระดับปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.45 คะแนน ผู้มีการศึกษาน้อยมีความพึงพอใจระดับน้อย ด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.46 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($t=-2.666$) และคำนำคู่มือปะการังน้ำลึก โดยผู้มีการศึกษามากมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.28 คะแนน ผู้มีการศึกษาน้อยมีความพึงพอใจระดับน้อยด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.25 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 ($t=-2.979$) ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ เดินดูนกในอุทยานฯ ศึกษาธรรมชาติทางบก ศึกษาธรรมชาติทางทะเล ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ และการกางเต็นท์พักผ่อน ปรากฏว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 12)

3.2 นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพอใจต่อการให้บริการต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน 3 ประเด็น ได้แก่ สถานที่จอดยานพาหนะ โดยผู้มีการศึกษามากมีความพึงพอใจระดับมาก ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.51 คะแนน ส่วนผู้มีการศึกษาน้อยมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.30 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=-2.238$) การเก็บค่าจัดขยะ ผู้มีการศึกษามากมีความพึงพอใจระดับปานกลางคะแนนเฉลี่ย 3.22 คะแนน ส่วนผู้มีการศึกษาน้อยมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.90 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=-2.617$) การคิดค่าบริการของอุทยานฯ โดยผู้มีการศึกษามากมีความพึงพอใจระดับมาก ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.52 คะแนน ผู้มีการศึกษาน้อยมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.28 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=-2.030$) ส่วนการให้บริการอื่นๆ ได้แก่ ถนนเข้าสู่อุทยานฯ สถานที่กางเต็นท์บ้านพักของอุทยานฯ สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ สถานที่ประกอบอาหาร สถานที่ที่รับประทานอาหาร โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน ห้องน้ำ-ห้องสุขา สวนหย่อมภายในอุทยานฯ และ

แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ ปรากฏว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเชิงนิเวศและการให้บริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกัน

กิจกรรมและการให้บริการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
I ด้านกิจกรรมเชิงนิเวศ							
เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ (n=121)							
การศึกษาน้อย (n=25)	15	9	1	-	3.56	1.453	0.149
การศึกษามาก (n=96)	45	42	2	7	3.30		
เดินดูนกในอุทยานฯ (n=96)							
การศึกษาน้อย (n=22)	7	13	1	1	3.19	0.186	0.083
การศึกษามาก (n=74)	24	39	9	2	3.15		
เดินศึกษาธรรมชาติทางบก (n=155)							
การศึกษาน้อย (n=38)	15	13	3	7	2.95	-1.010	0.314
การศึกษามาก (n=117)	57	34	12	14	3.15		
ศึกษาธรรมชาติทางทะเล (n=122)							
การศึกษาน้อย (n=27)	12	11	3	1	3.26	-0.505	0.614
การศึกษามาก (n=95)	48	36	7	4	3.35		
ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ (n=54)							
การศึกษาน้อย (n=13)	1	6	1	5	2.23	-2.401	0.020*
การศึกษามาก (n=41)	11	21	5	4	2.95		
ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น (n=45)							
การศึกษาน้อย (n=7)	2	2	-	3	2.43	-2.666	0.011*
การศึกษามาก (n=38)	23	11	2	2	3.45		
ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก (n=44)							
การศึกษาน้อย (n=8)	1	3	1	3	2.25	-2.979	0.005*
การศึกษามาก (n=36)	16	16	2	2	3.28		
ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ (n=145)							
การศึกษาน้อย (n=34)	18	7	5	4	3.15	-0.812	0.418
การศึกษามาก (n=111)	57	39	6	9	3.30		

ตารางที่ 12 (ต่อ)

กิจกรรมและการให้บริการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
การกางเต็นท์พักแรม (n=269)							
การศึกษาน้อย (n=62)	46	14	1	1	3.69	1.494	0.136
การศึกษามาก (n=207)	131	64	7	5	3.55		
การประกอบอาหาร (n=164)							
การศึกษาน้อย (n=38)	21	13	1	3	3.37	-0.819	0.414
การศึกษามาก (n=126)	73	46	2	5	3.48		
กิจกรรมรอบกองไฟ (n=59)							
การศึกษาน้อย (n=17)	10	5	-	2	3.35	-0.552	0.583
การศึกษามาก (n=42)	23	17	1	1	3.48		
เดินเล่นตามชายหาด (n=267)							
การศึกษาน้อย (n=49)	23	21	2	3	3.31	0.096	0.924
การศึกษามาก (n=218)	109	71	31	7	3.29		
ซื้ออาหารรับประทาน (n=232)							
การศึกษาน้อย (n=39)	12	19	5	3	3.03	-0.488	0.626
การศึกษามาก (n=193)	67	90	24	12	3.10		
II ด้านการบริการต่าง ๆ							
ถนนเข้าสู่อุทยานฯ (n=336)							
การศึกษาน้อย (n=64)	39	22	1	2	3.53	0.541	0.589
การศึกษามาก (n=272)	163	88	8	13	3.47		
สถานที่จอดยานพาหนะ (n=317)							
การศึกษาน้อย (n=56)	21	33	-	2	3.30	-2.238	0.026*
การศึกษามาก (n=261)	145	109	2	5	3.51		
สถานที่กางเต็นท์ (n=269)							
การศึกษาน้อย (n=62)	21	32	4	5	3.11	-1.158	0.248
การศึกษามาก (n=207)	100	77	14	16	3.26		
บ้านพักของอุทยานฯ (n=91)							
การศึกษาน้อย (n=14)	6	8	-	-	3.43	0.697	0.488
การศึกษามาก (n=77)	38	28	3	8	3.25		

ตารางที่ 12 (ต่อ)

กิจกรรมและการให้บริการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ (n=59)							
การศึกษาน้อย (n=17)	9	6	-	2	3.29	0.558	0.579
การศึกษามาก (n=42)	18	15	6	3	3.14		
สถานที่ที่ประกอบอาหาร (n=164)							
การศึกษาน้อย (n=38)	10	18	5	5	2.87	-1.802	0.073
การศึกษามาก (n=126)	55	47	15	9	3.17		
สถานที่ที่รับประทานอาหาร (n=232)							
การศึกษาน้อย (n=39)	8	14	4	13	2.44	-0.931	0.353
การศึกษามาก (n=193)	48	67	34	44	2.62		
โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน (n=308)							
การศึกษาน้อย (n=56)	20	19	7	10	2.88	-1.646	0.101
การศึกษามาก (n=252)	97	103	33	19	3.10		
การเก็บและกำจัดขยะ (n=359)							
การศึกษาน้อย (n=67)	20	29	9	9	2.90	-2.697	0.007*
การศึกษามาก (n=292)	127	122	23	20	3.22		
ห้องน้ำ-ห้องสุขา (n=371)							
การศึกษาน้อย (n=70)	21	39	7	3	3.11	0.336	0.737
การศึกษามาก (n=301)	93	150	47	11	3.08		
สวนหย่อมภายในอุทยานฯ (n=354)							
การศึกษาน้อย (n=65)	28	34	2	1	3.37	0.888	0.375
การศึกษามาก (n=289)	120	143	13	13	3.28		
แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ (n=322)							
การศึกษาน้อย (n=62)	25	31	4	2	3.27	-0.292	0.771
การศึกษามาก (n=260)	110	127	15	8	3.30		
การคิดค่าบริการของอุทยานฯ (n=238)							
การศึกษาน้อย (n=39)	16	20	1	2	3.28	-2.030	0.043*
การศึกษามาก (n=199)	115	76	4	4	3.52		

สมมติฐานที่ 4 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน จากผลการศึกษาพบว่า

4.1 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกกิจกรรม (ตารางที่ 13)

4.2 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการต่างๆ ของอุทยานฯ แห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกันเพียง 1 ประเด็น ได้แก่ สถานที่กางเต็นท์ โดยนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพไม่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจมีความพึงพอใจระดับปานกลาง ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.17 คะแนน ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพอยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจมีความพึงพอใจระดับมาก ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.51 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($t=2.387$) ส่วนบริการอื่นๆ ได้แก่ ถนนเข้าสู่อุทยานฯ สถานที่จอดยานพาหนะ บ้านพักของอุทยานฯ สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ สถานที่ที่ประกอบอาหาร สถานที่ที่รับประทานอาหาร โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน การเก็บและกำจัดขยะ ห้องน้ำ-ห้องสุขา สวนหย่อมภายในอุทยานฯ แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ และการคิดค่าบริการของอุทยานฯ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเชิงนิเวศและการให้บริการต่างๆ
ของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน

กิจกรรมและการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่พอ ใจ			
I ด้านกิจกรรมเชิงนิเวศ							
เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ (n=121)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=20)	10	8	-	2	3.30	-0.340	0.734
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=101)	50	43	3	5	3.37		
เดินดูนกในอุทยานฯ (n=96)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=19)	7	10	2	-	3.26	0.711	0.479
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=77)	24	42	8	3	3.13		
เดินศึกษาธรรมชาติทางบก (n=155)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=23)	9	9	3	2	3.09	-0.048	0.961
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=132)	63	38	12	19	3.10		
ศึกษาธรรมชาติทางทะเล (n=122)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=14)	8	4	1	1	3.36	0.145	0.885
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=108)	52	43	9	4	3.32		
ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ (n=54)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=9)	3	5	-	1	3.11	1.116	0.270
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=45)	9	22	6	8	2.71		
ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น (n=45)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=5)	3	2	-	-	3.60	0.740	0.463
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=40)	22	11	2	5	3.25		
ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก (n=44)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=6)	4	2	-	-	3.67	1.610	0.115
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=38)	13	17	3	5	3.01		
ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ (n=145)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=26)	12	7	2	5	3.00	-1.572	0.118
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=119)	63	39	9	8	3.32		
การกางเต็นท์พักแรม (n=269)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=45)	30	12	1	2	3.56	-0.311	0.756
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=224)	147	66	7	4	3.59		

ตารางที่ 13 (ต่อ)

กิจกรรมและการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนนเฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
การประกอบอาหาร (n=164)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=24)	16	8	-	-	3.67	1.461	0.146
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=140)	78	51	3	8	3.42		
กิจกรรมรอบกองไฟ (n=59)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=8)	5	3	-	-	3.63	0.724	0.472
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=51)	28	19	1	3	3.41		
เดินเล่นตามชายหาด (n=267)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=44)	26	11	6	1	3.41	0.994	0.321
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=223)	106	81	27	9	3.27		
ซื้ออาหารรับประทาน (n=232)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=37)	11	18	5	3	3.00	-0.673	0.501
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=195)	68	91	24	12	3.10		
II ด้านการบริการต่าง ๆ							
ถนนเข้าสู่อุทยานฯ (n=336)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=54)	38	12	3	1	3.61	1.337	0.182
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=282)	164	98	6	14	3.46		
สถานที่จอดยานพาหนะ (n=317)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=50)	33	16	-	1	3.62	1.805	0.072
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=267)	133	126	2	6	3.45		
สถานที่กางเต็นท์ (n=269)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=45)	26	16	3	-	3.51	2.387	0.018*
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=224)	95	93	15	21	3.17		
บ้านพักของอุทยานฯ (n=91)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=12)	9	2	-	1	3.58	1.286	0.202
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=79)	35	34	3	7	3.23		
สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ (n=59)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=8)	5	1	1	1	3.25	0.205	0.839
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=51)	22	20	5	4	3.18		

ตารางที่ 13 (ต่อ)

กิจกรรมและการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนนเฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
สถานที่ที่ประกอบอาหาร (n=164)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=24)	13	7	3	1	3.33	1.321	0.188
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=140)	52	58	17	13	3.06		
สถานที่ที่รับประทานอาหาร (n=232)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=37)	10	14	9	4	2.81	1.350	0.178
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=195)	46	67	29	53	2.54		
โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน (n=308)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=48)	21	15	7	5	3.08	0.173	0.863
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=260)	96	107	33	24	3.06		
การเก็บและกำจัดขยะ (n=359)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=59)	28	23	5	3	3.29	1.217	0.224
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=300)	119	128	27	26	3.13		
ห้องน้ำ-ห้องสุขา (n=371)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=57)	21	26	7	3	3.14	0.574	0.567
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=314)	93	163	47	11	3.08		
สวนหย่อมภายในอุทยานฯ (n=354)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=57)	24	29	-	4	3.28	-0.180	0.858
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=297)	124	148	15	10	3.30		
แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ (n=322)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=49)	19	23	4	3	3.18	-1.213	0.226
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=273)	116	135	15	7	3.32		
การคิดค่าบริการของอุทยานฯ (n=238)							
อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ (n=39)	27	10	-	2	3.59	1.135	0.258
ไม่อยู่หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ(n=199)	104	86	5	4	3.46		

สมมติฐานที่ 5 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน จากผลการศึกษาพบว่า

5.1 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมค้ำน้ำดูปะการังน้ำตื้น โดยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากมีระดับความพึงพอใจปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.70 คะแนน ผู้ที่มีรายได้น้อยมีระดับความพึงพอใจปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.46 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($t=2.223$) ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการการท่องเที่ยวของอุทยานฯ ผู้ที่มีรายได้มากมีระดับความพึงพอใจปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.95 คะแนน ผู้ที่มีรายได้น้อย มีระดับความพึงพอใจปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.39 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($t=2.574$) ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ เดินดูนกในอุทยานฯ เดินศึกษาธรรมชาติทางบก ศึกษาธรรมชาติทางทะเล จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ ค้ำน้ำดูปะการังน้ำลึก การกางเต็นท์พักแรม การประกอบอาหาร กิจกรรมรอบกองไฟ เดินเล่นตามชายหาด ซื้ออาหารรับประทาน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 14)

5.2 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการต่างๆ ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกัน 2 ประเด็น ได้แก่ สถานที่จอดยานพาหนะ โดยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากมีความพึงพอใจระดับมาก ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.62 คะแนน ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีรายได้น้อยมีความพึงพอใจระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.41 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($t=-2.853$) และสถานที่กางเต็นท์ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้มาก มีระดับความพึงพอใจปานกลาง คะแนน 3.44 คะแนน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้น้อยมีระดับความพึงพอใจปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.13 คะแนน แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($t=-2.705$) ส่วนการบริการอื่นๆ ได้แก่ ถนนเข้าสู่อุทยานฯ บ้านพักของอุทยานฯ สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ สถานที่ที่ประกอบอาหารสถานที่ที่รับประทานอาหาร โต๊ะ เก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน การเก็บและกำจัดขยะ ห้องน้ำ-ห้องสุขา สวนหย่อมภายในอุทยานฯ แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ และการคิดค่าบริการของอุทยานฯ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเชิงนิเวศและการให้บริการต่างๆ
ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน

กิจกรรมและการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
I ด้านกิจกรรมเชิงนิเวศ							
เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ (n=121)							
รายได้น้อย (n=79)	39	32	2	6	3.32	-0.738	0.462
รายได้มาก (n=42)	21	19	1	1	3.43		
เดินดูนกในอุทยานฯ (n=96)							
รายได้น้อย (n=68)	24	34	7	3	3.16	0.115	0.909
รายได้มาก (n=28)	7	18	3	-	3.14		
เดินศึกษาธรรมชาติทางบก (n=155)							
รายได้น้อย (n=110)	53	30	8	19	3.06	-0.613	0.540
รายได้มาก	19	17	7	2	3.18		
ศึกษาธรรมชาติทางทะเล (n=122)							
รายได้น้อย (n=84)	42	35	5	2	3.39	1.343	0.182
รายได้มาก (n=38)	18	12	5	3	3.18		
ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ (n=54)							
รายได้น้อย (n=39)	10	20	2	7	2.85	0.821	0.416
รายได้มาก (n=15)	2	7	4	2	2.60		
ค้ำน้ำดูปะการังน้ำตื้น (n=45)							
รายได้น้อย (n=35)	22	10	-	3	3.46	2.223	0.031*
รายได้มาก (n=10)	3	3	2	2	2.70		
ค้ำน้ำดูปะการังน้ำลึก (n=44)							
รายได้น้อย (n=28)	10	13	1	4	3.04	-0.500	0.620
รายได้มาก (n=16)	7	6	2	1	3.19		
ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ (n=145)							
รายได้น้อย (n=103)	58	33	6	6	3.39	2.574	0.011*
รายได้มาก (n=42)	17	13	5	7	2.95		
การกางเต็นท์พักแรม (n=269)							
รายได้น้อย (n=185)	120	55	5	5	3.57	-0.591	0.555
รายได้มาก (n=84)	57	23	3	1	3.62		

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ความพึงพอใจต่อกิจกรรมและ การให้บริการการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
การประกอบอาหาร (n=164)							
รายได้น้อย (n=122)	72	40	2	8	3.44	-0.420	0.675
รายได้มาก (n=42)	22	19	1	-	3.50		
กิจกรรมรอบกองไฟ (n=59)							
รายได้น้อย (n=42)	28	11	1	2	3.55	1.700	0.095
รายได้มาก (n=17)	5	11	-	1	3.18		
เดินเล่นตามชายหาด (n=267)							
รายได้น้อย (n=188)	86	71	23	8	3.25	-1.402	0.162
รายได้มาก (n=79)	46	21	10	2	3.41		
ซื้ออาหารรับประทาน (n=232)							
รายได้น้อย (n=160)	56	74	19	11	3.09	0.201	0.841
รายได้มาก (n=72)	23	35	10	4	3.07		
II ด้านการบริการต่าง ๆ							
ถนนเข้าสู่อุทยานฯ (n=336)							
รายได้น้อย (n=231)	133	87	2	9	3.49	0.146	0.884
รายได้มาก (n=105)	69	23	7	6	3.48		
สถานที่จอดยานพาหนะ (n=317)							
รายได้น้อย (n=217)	101	109	1	6	3.41	-2.853	0.005*
รายได้มาก (n=100)	65	33	1	1	3.62		
สถานที่กางเต็นท์ (n=269)							
รายได้น้อย (n=185)	72	82	14	17	3.13	-2.705	0.007*
รายได้มาก (n=84)	49	27	4	4	3.44		
บ้านพักของอุทยานฯ (n=91)							
รายได้น้อย (n=66)	30	29	1	6	3.26	-0.295	0.768
รายได้มาก (n=25)	14	7	2	2	3.32		
สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ (n=59)							
รายได้น้อย (n=42)	22	15	2	3	3.33	1.937	0.058
รายได้มาก (n=17)	5	6	4	2	2.82		

ตารางที่ 14 (ต่อ)

กิจกรรมและการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ระดับความพึงพอใจ				คะแนน เฉลี่ย	t	sig
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
สถานที่ประกอบอาหาร (n=164)							
รายได้น้อย (n=122)	44	50	17	11	3.04	-1.486	0.135
รายได้มาก (n=42)	21	15	3	3	3.29		
สถานที่รับประทานอาหาร (n=232)							
รายได้น้อย (n=160)	37	57	21	45	2.54	-1.000	0.318
รายได้มาก (n=72)	19	24	17	12	2.69		
โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน (n=308)							
รายได้น้อย (n=208)	80	85	27	16	3.10	1.057	0.292
รายได้มาก (n=100)	37	37	13	13	2.98		
การเก็บและกำจัดขยะ (n=359)							
รายได้น้อย (n=252)	98	112	19	23	3.13	-0.905	0.366
รายได้มาก (n=107)	49	39	13	6	3.22		
ห้องน้ำ-ห้องสุขา (n=371)							
รายได้น้อย (n=261)	81	135	37	8	3.11	0.806	0.421
รายได้มาก (n=110)	33	54	17	6	3.04		
สวนหย่อมภายในอุทยานฯ (n=354)							
รายได้น้อย (n=249)	106	125	11	7	3.33	1.140	0.255
รายได้มาก (n=105)	42	52	4	7	3.23		
แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ (n=322)							
รายได้น้อย (n=227)	105	104	10	8	3.35	1.936	0.054
รายได้มาก (n=95)	30	54	9	2	3.18		
การคิดค่าบริการของอุทยานฯ (n=238)							
รายได้น้อย (n=167)	86	74	3	4	3.45	-1.061	0.290
รายได้มาก (n=71)	45	22	2	2	3.55		

วิจารณ์

สำหรับการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยแตกต่างกัน ต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ได้ข้อมูลที่สามารถพิจารณา ได้ดังนี้คือ

1. จากผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เพศแตกต่างกันต่อกิจกรรมเชิงนิเวศ พบว่า กิจกรรมเชิงนิเวศที่มีนักท่องเที่ยวทำกิจกรรมมีจำนวนทั้งสิ้น 13 กิจกรรม เป็นกิจกรรมที่มีนักท่องเที่ยวทำกิจกรรมมากที่สุด คือ การกางเต็นท์พักแรม จำนวน 269 คน เป็นหญิง 167 คน เป็นชาย 102 คน กิจกรรมเชิงนิเวศที่มีนักท่องเที่ยวทำจำนวนรองลงมาคือ เดินเล่นตามชายหาด จำนวน 267 คน เป็นหญิง 173 คน เป็นชาย 94 คน และกิจกรรมเชิงนิเวศที่มีนักท่องเที่ยวทำกิจกรรมรองลงมาคือ ซื้ออาหารรับประทาน จำนวน 232 คน เป็นหญิง 147 คน เป็นชาย 85 คน นอกจากนั้นก็เป็นกิจกรรมเชิงนิเวศที่มีผู้ทำกิจกรรมรองลงมา คือ การประกอบอาหารรับประทานเอง (164 คน) การเดินศึกษาธรรมชาติทางบก (155 คน) และการศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการ (145 คน) เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเชิงนิเวศทั้ง 13 กิจกรรม มีนักท่องเที่ยวหญิงมากกว่านักท่องเที่ยวชายทุกกิจกรรม ส่วนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพศหญิงและชายที่มีต่อกิจกรรมเชิงนิเวศ พบว่า กิจกรรมกางเต็นท์พักแรม นักท่องเที่ยวหญิงมีความพึงพอใจมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.65 คะแนน และนักท่องเที่ยวชายมีความพึงพอใจมากเช่นกัน ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.54 คะแนน กิจกรรมเดินเล่นตามชายหาดนักท่องเที่ยวชายมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.33 คะแนน นักท่องเที่ยวหญิงมีความพึงพอใจปานกลางเช่นเดียวกันด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.28 คะแนน และกิจกรรมเชิงนิเวศเกี่ยวกับการซื้ออาหารรับประทาน พบว่านักท่องเที่ยวหญิงมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.11 คะแนน และนักท่องเที่ยวชายมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.05 คะแนน ส่วนกิจกรรมเชิงนิเวศอีก 10 กิจกรรมก็พบว่า นักท่องเที่ยวหญิงและชายมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน 9 กิจกรรม มีเพียง 1 กิจกรรมที่มีความพึงพอใจแตกต่างกัน คือ การศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ โดยนักท่องเที่ยวหญิงมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.45 คะแนน และนักท่องเที่ยวชายมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.90 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีค่า $t=3.445$ การที่มีความพึงพอใจที่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวหญิงมีการทำกิจกรรมเชิงนิเวศมากกว่าซึ่งต้องการข้อมูลเพื่อความมั่นใจ อันจะสามารถปฏิบัติกิจกรรมเชิงนิเวศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัยจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ เมื่อได้ข้อมูลตามต้องการก็จะสามารถทำไปใช้ปฏิบัติได้ด้วยความมั่นใจ ซึ่งจะทำให้การทำกิจกรรมเชิงนิเวศเป็นไปได้อย่างถูกใจและประทับใจ

ส่วนด้านบริการต่างๆ ของอุทยานฯ พบว่านักท่องเที่ยวที่ทำการศึกษาใช้บริการต่างๆ จำนวน 13 บริการ โดยมีผู้ใช้บริการห้องน้ำ-สุขามากที่สุด จำนวน 371 คน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวหญิง 237 คน เป็นนักท่องเที่ยวชาย 134 คน บริการที่นักท่องเที่ยวจำนวนรองลงมาใช้ คือ การเก็บและกำจัดขยะมีผู้ใช้บริการ 359 คน เป็นนักท่องเที่ยวหญิง 231 คน เป็นนักท่องเที่ยวชาย 128 คน และบริการส่วนหย่อมในอุทยานฯ มีผู้ใช้บริการ 354 คน เป็นนักท่องเที่ยวหญิง 208 คน และเป็นนักท่องเที่ยวชาย 114 คน นอกจากนั้นก็เป็นบริการที่นักท่องเที่ยวใช้รองลงมาได้แก่ ถนนเข้าอุทยานฯ (336 คน) แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ (322 คน) สถานที่จอดยานพาหนะ (317 คน) และ โต๊ะ-เก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน (308 คน) และบริการอื่นๆ ซึ่งบริการทุกอย่าง พบว่าเป็นนักท่องเที่ยวหญิงมากกว่านักท่องเที่ยวชาย แต่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวหญิงและชาย ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 12 บริการ มีเพียงบริการเดียวที่นักท่องเที่ยวชายมีความพึงพอใจมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.61 คะแนน แต่นักท่องเที่ยวหญิงมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.41 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($t=2.308$) คือ ถนนเข้าสู่อุทยานฯ ซึ่งอาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวหญิงได้เห็นว่าถนนเข้าสู่อุทยานฯ มีทางรถไฟผ่าน โดยไม่มีที่กั้นปิดถนนเพื่อความปลอดภัย ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อผู้ที่ขับรถผ่าน เส้นทางตอนนี้ได้

2. สำหรับผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันต่อกิจกรรมเชิงนิเวศ ปรากฏว่า กิจกรรมเชิงนิเวศที่นักท่องเที่ยวทำจำนวนทั้งสิ้น 13 กิจกรรม โดยมีกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำมากที่สุด คือ การกางเต็นท์พักผ่อน จำนวน 269 คน เป็นผู้มีอายุน้อย 148 คน มีอายุมาก 121 คน กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำรองลงมา คือ เดินเล่นชายหาด จำนวน 267 คน เป็นผู้มีอายุน้อย 157 คน มีอายุมาก 110 คน และกิจกรรมซื้ออาหารรับประทานมีผู้ทำกิจกรรม 232 คน เป็นผู้มีอายุน้อย 118 คน และเป็นผู้มีอายุมาก 114 คน และกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ การประกอบอาหารรับประทานเอง (164 คน) การเดินศึกษาธรรมชาติทางบก (155 คน) และการศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการ (145 คน) เป็นต้น ปรากฏว่ากิจกรรมทุกกิจกรรมนักท่องเที่ยวที่ได้ทำเป็นผู้มีอายุน้อยมากกว่าผู้มีอายุมาก แต่มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน 12 กิจกรรม จาก 13 กิจกรรม มีเพียง 1 กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวอายุน้อยและอายุมากมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การเดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ โดยนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีความพึงพอใจมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.50 คะแนน และนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.21 คะแนน ($t=2.011$) ซึ่งอาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากสามารถทำกิจกรรมนี้ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย ทำให้นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีความสุขในการได้พักผ่อนในธรรมชาติที่สงบและร่มเย็น แตกต่างจากการดำเนินกิจกรรมในเมืองที่วุ่นวายและเร่งรีบ

ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันต่อการบริการต่างๆ 13 บริการ พบว่าบริการที่นักท่องเที่ยวใช้มากที่สุดคือ ห้องน้ำ-สุขามากที่สุด จำนวน 371 คน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย 203 คน ที่มีอายุมาก 168 คน บริการที่นักท่องเที่ยวใช้รองลงมา คือ การเก็บและกำจัดขยะ มีจำนวน 359 คน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย 193 คน และที่มีอายุมาก 166 คน และกิจกรรมการใช้บริการสวนหย่อมในอุทยานฯ จำนวน 354 คน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย 193 คน และที่มีอายุมาก 161 คน และบริการอื่นๆ ได้แก่ ถนนเข้าอุทยานฯ (336 คน) แผ่นป้ายภายในอุทยานฯ (322 คน) สถานที่จอดยานพาหนะ (317 คน) และ โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน (308 คน) เป็นต้น ซึ่งผู้ใช้บริการทุกบริการเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุมาก แต่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยและที่มีอายุมากมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4บริการจาก 13 บริการคือ แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจปานกลาง ด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.41 คะแนน และนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.12 คะแนน แตกต่างกันด้วยค่า $t=3.869$ และบริการ โต๊ะ เก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน ซึ่งผู้ที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.19 คะแนน และผู้ที่มีอายุมากมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.92 คะแนน โดยมีค่า $t=2.585$ การที่ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมากกว่าอาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยสามารถใช้ประโยชน์จากแผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ ได้สะดวกกว่า ส่วนบริการ โต๊ะ เก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยสามารถใช้ได้สะดวก ถึงแม้จะไม่สบายและไม่สวยงามแต่ก็เหมาะสมที่จะใช้สำหรับการพักผ่อนในอุทยานฯ นอกจากนี้ยัง พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีความพึงพอใจมาก (3.58 คะแนน) และนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจปานกลาง (3.39 คะแนน) เกี่ยวกับสถานที่จอดยานพาหนะ ด้วยค่า $t=2.685$ ซึ่งอาจเป็นเพราะสถานที่จอดยานพาหนะอยู่ใกล้เดียวกับที่พักทำให้สะดวกและปลอดภัย ส่วนบริการสถานที่กางเต็นท์ก็เป็นบริการที่นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.41 คะแนน และนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.08 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันด้วยค่า $t=3.037$ ซึ่งอาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากเห็นว่า สถานที่กางเต็นท์เหมาะสม สามารถใช้เป็นที่พักได้อย่างสะดวก โดยถือเป็นการพักผ่อนเพราะได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติที่ประหยัด

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยและอายุมากมีความพึงพอใจในกิจกรรมเชิงนิเวศและการใช้บริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานฯ แตกต่างกันบางประเด็น ซึ่งมีผลคล้ายคลึงกัน ผลการศึกษาของลำพอง (2533) และนิกร (2544)

3. ในการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกันเกี่ยวกับกิจกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร พบว่ามีกิจกรรมทั้งสิ้น 13 กิจกรรม สำหรับกิจกรรมที่มีนักท่องเที่ยวปฏิบัติมากที่สุด คือ การกางเต็นท์พักแรมมีจำนวน 269 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษามาก (ตั้งแต่ชั้นมัธยมปีที่ 3 ขึ้นไป) จำนวน 207 คน และเป็นผู้มีการศึกษาน้อย (ต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่ 3) จำนวน 62 คน กิจกรรมที่มีผู้ปฏิบัติจำนวนรองลงมาคือ การเดินเล่นชายหาด จำนวน 267 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษามาก 218 คน มีการศึกษาน้อย 49 คน และกิจกรรมซื้ออาหารรับประทานมีจำนวน 232 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษามาก 193 คน และมีการศึกษาน้อย 39 คน นอกจากนั้นเป็นกิจกรรมเชิงนิเวศที่มีผู้ปฏิบัติจำนวนน้อยลงมา คือ การประกอบอาหารรับประทานเอง (164 คน) การเดินศึกษาธรรมชาติทางบก (155 คน) และการศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ (145 คน) และอื่นๆ ซึ่งกิจกรรมที่ทำการศึกษาทั้ง 13 กิจกรรม พบว่าเป็นผู้ที่มีการศึกษามากมีจำนวนมากกว่าผู้มีการศึกษาน้อยทุกกิจกรรม ส่วนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่ามีความพึงพอใจในกิจกรรมเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน 10 กิจกรรม คือ การกางเต็นท์พักแรม การเดินเล่นชายหาด ซื้ออาหารรับประทาน การประกอบอาหารรับประทานเอง เดินศึกษาธรรมชาติทางบก ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ ศึกษาธรรมชาติทางทะเล เดินป่าตามเส้นทางในอุทยานฯ เดินดูนกในอุทยานฯ กิจกรรมรอบกองไฟ ส่วนอีก 3 กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือการจี่จิ้งหรีดตามเส้นทางอุทยานฯ มีจำนวนผู้ทำกิจกรรม 54 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษามาก 41 คน มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.95 คะแนน และผู้ที่มีการศึกษาน้อย 13 คน มีความพึงพอใจน้อยด้วยคะแนนเฉลี่ยเพียง 2.23 คะแนน โดยมีค่า $t=2.401$ ส่วนกิจกรรมการดำน้ำดูปะการังน้ำตื้นมีผู้ทำกิจกรรม จำนวน 45 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษามาก 38 คน มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.45 คะแนน และเป็นผู้มีการศึกษาน้อย 7 คน มีความพึงพอใจน้อย ด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.43 คะแนน มีความแตกต่างกันด้วยค่า $t=2.666$ และยังพบว่ากิจกรรมดำน้ำดูปะการังน้ำลึกก็ได้มีนักท่องเที่ยวทำกิจกรรมจำนวน 44 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษามาก 36 คน มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.28 คะแนน เป็นผู้มีการศึกษาน้อย 8 คน มีความพึงพอใจน้อยด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.25 คะแนน ซึ่งแตกต่างกันด้วยค่า $t=2.979$ แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษามากมีความพึงพอใจในกิจกรรมเชิงนิเวศทั้ง 3 กิจกรรม มากกว่าผู้มีการศึกษาน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษามากเล็งเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ในการศึกษาธรรมชาติอย่างแท้จริง เพราะทำให้สามารถสัมผัสกับสิ่งที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นปะการัง สัตว์บก สัตว์น้ำ และพืชต่างๆ อย่างแท้จริง ซึ่งไม่อาจหาได้ในห้องเรียนหรือที่อื่น

สำหรับบริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร สำหรับนักท่องเที่ยวมี 13 บริการ ซึ่งบริการที่นักท่องเที่ยวใช้มากที่สุดคือ ห้องน้ำ-สุขา มีนักท่องเที่ยวใช้จำนวน 371 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษา มาก 301 คน และผู้ที่มีการศึกษาน้อย 70 คน บริการที่มีผู้ใช้รองลงมา คือ การใช้บริการเก็บและกำจัดขยะ จำนวน 359 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษามาก 292 คน มีการศึกษาน้อย 67 คน และบริการสวนหย่อมภายใน อุทยานฯ มีผู้ใช้จำนวน 354 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษามาก 289 คน มีการศึกษาน้อย 65 คน สำหรับบริการ อื่นๆ ที่มีผู้ใช้รองลงมาคือ ถนนเข้าสู่อุทยานฯ (336 คน) แผ่นป้ายภายในอุทยานฯ (322 คน) สถานที่จอดยาน พาหนะ (317 คน) และ โต๊ะ เก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน (308 คน) และอื่นๆ จากผลการศึกษาพบว่า บริการทุก บริการในพื้นที่อุทยานฯ นักท่องเที่ยวที่ใช้บริการเป็นผู้มีการศึกษามากกว่าผู้มีการศึกษาน้อย ส่วนความพึงพอใจปรากฏว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกัน เพียง 3 บริการ จาก 13 บริการ คือ การเก็บและกำจัดขยะ (359 คน) นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษา มาก (292 คน) มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.22 คะแนน และผู้ที่มีการศึกษา น้อย (67 คน) มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.90 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า $t=2.697$ ส่วนบริการสถานที่จอดยานพาหนะ ได้มีผู้ใช้บริการ 317 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษามาก 261 คน มีความพึงพอใจมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.51 คะแนน และเป็นผู้ที่มีการศึกษา น้อย 56 คน มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.30 คะแนน ซึ่งแตกต่างกัน โดยมีค่า $t=2.238$ และบริการเกี่ยวกับการคิดค่าบริการของอุทยานฯ มีผู้ใช้บริการ 238 คน เป็นผู้ที่มีการศึกษามาก 199 คน มี ความพึงพอใจมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.52 คะแนน และเป็นผู้ที่มีการศึกษาน้อย 39 คน มีความพึงพอใจ ปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.28 คะแนน ซึ่งมีค่าความแตกต่างจากค่า $t=2.030$ จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่ มีการศึกษามากมีความพึงพอใจในบริการทั้ง 3 มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งอาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษามากเล็งเห็นว่า สถานที่จอดยานพาหนะและการคิด ค่าบริการของอุทยานฯ เป็นบริการที่เหมาะสม เพราะเป็นการช่วยให้การให้บริการในอุทยานฯ มีระบบที่ ดี และมีรายได้พอที่จะใช้ในการจัดการในอุทยานฯ ได้ระดับหนึ่ง ซึ่งมีความพึงพอใจมาก แต่การเก็บและ กำจัดขยะผู้ที่มีการศึกษามากเห็นว่ายังเป็นบริการที่ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร แต่ก็มีคนเข้าใจใน ข้อจำกัดของการให้บริการของอุทยานฯ จึงมีความพึงพอใจปานกลางแต่ก็มีความพึงพอใจมากกว่าผู้ที่มี การศึกษาน้อย

จากผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจในกิจกรรม เิงนิเวศ และบริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานฯ แตกต่างกันบางประเด็น ซึ่งมีผลคล้ายคลึงกับผลการศึกษา ของ (ลำพอง 2533)

4. สำหรับการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับกิจกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน พบว่ากิจกรรมเชิงนิเวศทั้งหมด 13 กิจกรรม มีนักท่องเที่ยวปฏิบัติมากที่สุด คือ การกางเต็นท์พักผ่อน จำนวน 269 คน เป็นผู้ที่มิอาชีพไม่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 224 คน และเป็นผู้ที่มีอาชีพอยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวนเพียง 45 คน กิจกรรมเชิงนิเวศที่มีผู้ปฏิบัติจำนวนรองลงมา คือ การเดินเล่นชายหาด 267 คน เป็นผู้ไม่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 223 คน และอยู่ในงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 44 คน และกิจกรรมซื้ออาหารรับประทานมีจำนวน 232 คน เป็นผู้ไม่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 195 คน และเป็นผู้อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ เพียง 37 คน นอกจากนี้เป็นกิจกรรมเชิงนิเวศที่มีผู้ปฏิบัติจำนวนรองลงมา ได้แก่ การประกอบอาหารรับประทานเอง (164 คน) การเดินศึกษาธรรมชาติทางบก (155 คน) และการศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ (145 คน) และอื่นๆ ซึ่งกิจกรรมเชิงนิเวศที่ทำการศึกษาทั้ง 13 กิจกรรม พบว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพไม่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจจำนวนมากว่าผู้ที่มีอาชีพอยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ ทุกกิจกรรมส่วนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถผ่อนคลายความเครียดจากการปฏิบัติงาน ซึ่งอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างมิดชิดเพราะมีการใช้เครื่องปรับอากาศ การได้ทำกิจกรรมที่แตกต่างจากปกติจึงเป็นการผ่อนคลายความเครียดวิธีหนึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการศึกษาบริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานฯ ก็มีจำนวน 13 บริการ ซึ่งบริการที่นักท่องเที่ยวใช้มากที่สุด คือ ห้องน้ำ-สุขา จำนวน 371 คน เป็นผู้ไม่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 314 คน อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 57 คน บริการที่นักท่องเที่ยวใช้รองลงมา คือ การใช้บริการเก็บขยะ จำนวน 359 คน เป็นผู้มิอาชีพไม่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 300 คน และอยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 59 คน และนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการสวนหย่อมในอุทยานฯ มีจำนวนรองลงมา คือ 354 เป็นผู้ที่ไม่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 297 คน และเป็นผู้ที่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 57 คน ส่วนบริการอื่นๆ ที่มีผู้ใช้รองลงมาได้แก่ ถนนเข้าสู่อุทยานฯ (336 คน) แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ (322 คน) สถานที่จอดยานพาหนะ (317 คน) และโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน (308 คน) และอื่นๆ จากผลการศึกษาปรากฏว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพ ไม่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ ใช้บริการทั้ง 13 บริการ จำนวนมากกว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพอยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ ทุกบริการ ส่วนผลการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับบริการทั้ง 13 บริการ ของผู้ที่มีอาชีพ

แตกต่างกันพบว่า มีความแตกต่างกันเพียง 1 บริการ คือ สถานที่กางเต็นท์ ซึ่งมีผู้ใช้บริการ 269 คน เป็นนักท่องเที่ยวที่ไม่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 224 คน มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.17 คะแนน และผู้ที่มีอาชีพอยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 45 คน มีความพึงพอใจมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.51 คะแนน ซึ่งมีค่า $t=2.387$ การที่ผู้ที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจในบริการดังกล่าวแตกต่างกันอาจเป็นเพราะผู้อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจสามารถเลือกสถานที่กางเต็นท์ได้อย่างเหมาะสมเป็นที่ถูกใจ เพราะได้รับความสะดวก เพราะได้มีการติดต่อล่วงหน้าจากเจ้าหน้าที่อุทยานฯ เพราะเป็นการให้บริการแก่ผู้ที่อยู่ในหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ เช่นเดียวกัน

จากผลการศึกษา พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจในบริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานฯ แตกต่างกันบางประเด็นซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการศึกษาของ (ลำพอง 2533) และ (นิกร 2544)

5. จากผลการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับกิจกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหวนกรของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันพบว่ามีกิจกรรมเชิงนิเวศทั้งหมด 13 กิจกรรม ซึ่งมีนักท่องเที่ยวปฏิบัติมากที่สุด คือ การกางเต็นท์พักแรม จำนวน 269 คน เป็นผู้ที่มีรายได้น้อย จำนวน 185 คน และมีรายได้มาก 84 คน กิจกรรมเชิงนิเวศที่มีผู้ปฏิบัติรองลงมา คือ การเดินเล่นชายหาด 267 คน เป็นผู้ที่มีรายได้น้อย 188 คน มีรายได้มาก 79 คน และกิจกรรมซื้ออาหารรับประทานมีจำนวน 232 คน เป็นผู้ที่มีรายได้น้อย 160 คน มีรายได้มาก 72 คน นอกจากนั้นเป็นกิจกรรมเชิงนิเวศที่นักท่องเที่ยวปฏิบัติรองลงมาได้แก่ การประกอบอาหารรับประทานเอง (164 คน) การเดินศึกษาธรรมชาติทางบก (155 คน) และศึกษาความรู้ และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ (145 คน) และอื่นๆ ซึ่งพบว่ากิจกรรมเชิงนิเวศทั้ง 13 กิจกรรม มีนักท่องเที่ยวที่มีรายได้น้อยจำนวนมากว่าผู้ที่มีรายได้มากทุกกิจกรรม ส่วนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน ปรากฏว่ามีความพึงพอใจแตกต่างกัน เพียง 2 กิจกรรม คือ การศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการการท่องเที่ยวของอุทยานฯ มีผู้ปฏิบัติ 145 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีรายได้น้อย 103 คน มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.39 คะแนน และเป็นผู้ที่มีรายได้มาก 42 คน ซึ่งมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.95 คะแนน ซึ่งแตกต่างกันโดยมีค่า $t=2.574$ และกิจกรรมดำเนินาตุปะการังน้ำตื้นมีผู้ปฏิบัติ 45 คน เป็นผู้ที่มีรายได้น้อย 28 คน มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.39 คะแนน เป็นผู้ที่มีรายได้มาก 10 คน ซึ่งมีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 2.70 คะแนน ซึ่งแตกต่างกันโดยมีค่า $t=2.223$ จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวที่

มีรายได้น้อย มีความพึงพอใจในกิจกรรมทั้งสองมากกว่าผู้มีรายได้มาก ซึ่งอาจเป็นเพราะกิจกรรมทั้งสองเป็นกิจกรรมที่ไม่มีค่าใช้จ่ายมาก ซึ่งสามารถปฏิบัติได้โดยไม่มีปัญหา

ส่วนผลการศึกษาเกี่ยวกับบริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกัน พบว่าบริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร 13 บริการ มีผู้ใช้บริการมากที่สุด คือ ห้องน้ำ-สุขา จำนวน 371 คน เป็นผู้มีรายได้น้อย 261 คน และมีรายได้มาก 110 คน บริการที่นักท่องเที่ยวใช้รองลงมา คือ การเก็บและกำจัดขยะจำนวน 359 คน เป็นผู้มีรายได้น้อย 252 คน และผู้มีรายได้มาก 107 คน และกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวใช้บริการรองลงมา คือ สวนหย่อมในอุทยานฯ จำนวน 354 คน เป็นผู้มีรายได้น้อย 249 คน และผู้มีรายได้มาก 105 คน ส่วนบริการอื่นๆ ที่มีผู้ใช้รองลงมา คือ ถนนเข้าสู่อุทยานฯ (336 คน) แผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ (322 คน) สถานที่จอดยานพาหนะ (317 คน) และโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งพักผ่อน (308 คน) และอื่นๆ ซึ่งผลจากการศึกษา พบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้น้อยใช้บริการทั้ง 13 บริการ จำนวนมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากทุกบริการส่วนความพึงพอใจเกี่ยวกับบริการทั้ง 13 บริการ ของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจในบริการดังกล่าวแตกต่างกันเพียง 2 บริการ คือ สถานที่จอดยานพาหนะมีผู้ใช้บริการ 317 คน ซึ่งเป็นผู้มีรายได้น้อย 217 คน มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.41 คะแนน ส่วนผู้ใช้บริการที่มีรายได้มากจำนวน 100 คน มีความพึงพอใจมากด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.62 คะแนน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันโดยมีค่า $t=2.705$ ซึ่งอาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากเห็นว่าสถานที่จอดยานพาหนะอยู่ใกล้เคียงกับที่พักทำให้สะดวกและปลอดภัย ส่วนบริการสถานที่กางเต็นท์ ก็เป็นบริการที่นักท่องเที่ยวใช้ 269 คน เป็นผู้มีรายได้น้อย 125 คน มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.13 คะแนน และเป็นผู้มีรายได้มาก 84 คน มีความพึงพอใจปานกลางด้วยคะแนนเฉลี่ย 3.44 คะแนน ซึ่งมีความแตกต่างกันด้วยค่า $t=2.705$ จะเห็นได้ว่าถึงแม้นักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากมีจำนวนน้อยกว่าผู้มีรายได้น้อย แต่ก็มีมีความพึงพอใจด้วยคะแนนเฉลี่ยมากกว่า ซึ่งอาจเพราะนักท่องเที่ยวที่มีรายได้มากเห็นว่าสถานที่กางเต็นท์เหมาะสมสามารถใช้เป็นที่พักผ่อนที่แตกต่างไปจากสถานที่เคยพักผ่อนเป็นประจำ ซึ่งอาจเป็นห้องปรับอากาศที่ปิดมิดชิด แต่การพักผ่อนด้วยการกางเต็นท์เป็นการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศ เพราะทำให้มีสภาพอากาศที่ปลอดโปร่งและเย็นสบายแบบธรรมชาติ

จากผลการศึกษา พบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจในกิจกรรมเชิงนิเวศและบริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานฯ แตกต่างกันบางประเด็น ซึ่งมีผลคล้ายคลึงกับผลการศึกษาของ (ลำพอง 2533)

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม บางประการการทำกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการใช้บริการต่างๆ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ และการพิสูจน์สมมติฐาน โดยใช้แบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จำนวนทั้งสิ้น 399 คน และนำมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่า t ปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.2 มีอายุเฉลี่ย 29.59 ปี สถานภาพสมรสพบว่าเป็น โสดมากที่สุด ร้อยละ 60.7 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 50.9 และส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา ร้อยละ 30.8 มีรายได้เฉลี่ย 13,046.17 บาทต่อเดือน และมีภูมิลำเนาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 59.1 นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีประสบการณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ร้อยละ 52.1 โดยมีสิ่งจูงใจที่เห็นว่าเป็นสถานที่ที่มีธรรมชาติสวยงามมากที่สุด ร้อยละ 35.6 และมีวัตถุประสงค์ที่นักท่องเที่ยวต้องการพักผ่อนหย่อนใจส่วนตัว ร้อยละ 82.0 สำหรับการเดินทางมาท่องเที่ยวพบว่าส่วนใหญ่เดินทางมาเป็นกลุ่ม ร้อยละ 95.2 โดยรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 76.2 และพักค้างคืน ร้อยละ 93.0 โดยการกางเต็นท์ในอุทยานฯ มากที่สุด ร้อยละ 72.5 และพบว่านักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยคนละ 1,516.24 บาท

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่านักท่องเที่ยวทำกิจกรรมการกางเต็นท์พักแรมในอุทยานฯ มากที่สุด ร้อยละ 67.4 ส่วนด้านการบริการนักท่องเที่ยวมีการใช้บริการห้องน้ำ-ห้องสุขามากที่สุด ร้อยละ 93.0

สำหรับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมากมีเพียง 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมการกางเต็นท์พักแรม (3.58 คะแนน) ส่วนการให้บริการต่างๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับปานกลางทุกบริการ

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความพึงพอใจต่อการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานฯ พบว่า เพศของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจ ในการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกันในเรื่องการ ให้ความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการการท่องเที่ยวของอุทยาน และการให้บริการถนนเข้าสู่อุทยานฯ อายุของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจในการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน พื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกันในเรื่องการให้บริการกิจกรรมเชิงนิเวศเดินป่าตามเส้น ทางภายในอุทยานฯ การให้บริการสถานที่จอดยานพาหนะ สถานที่กางเต็นท์ โต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่ง พักผ่อน และแผ่นป้ายภายในสถานที่อุทยานฯ การศึกษาของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีผลต่อ ความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร ต่างกัน ในเรื่องการจัดรถตามเส้นทางอุทยานฯ ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก การให้ บริการสถานที่จอดยานพาหนะ การเก็บค่าจัดขยะ และการคิดค่าบริการของอุทยานฯ อาชีพของนัก ท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยาน แห่งชาติหาดวนกรแตกต่างกันในเรื่องการให้บริการสถานที่กางเต็นท์ และรายได้ของนักท่องเที่ยว ที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หาดวนกรแตกต่างกันในเรื่องการให้บริการกิจกรรมเชิงนิเวศดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น ศึกษาความรู้ และข้อมูลจากศูนย์บริการการท่องเที่ยว การให้บริการสถานที่จอดยานพาหนะ และสถานที่กางเต็นท์

นักท่องเที่ยวมีปัญหาด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในเรื่องของการไม่ซ่อมแซมสุขภัณฑ์ ที่ชำรุด ส่วนด้านการให้บริการทั่วไปในเรื่องปริมาณห้องน้ำที่มีน้อยเกินไป น้ำที่ใช้ไม่สะอาดและ ไม่มีที่แขวนสัมภาระ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ โดยให้จัดทำเอกสารแนะนำเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานฯ ซ่อมแซมสุขภัณฑ์ที่ชำรุด ด้านการให้บริการทั่วไปนักท่องเที่ยวมีข้อเสนอแนะให้บริการที่พักเพิ่มห้องน้ำให้มากขึ้น และควร ดูแลรักษาความสะอาด กำจัดสุนัขเพื่อไม่ให้มารบกวน ทำสัญญาณเตือนภัยทางข้ามทางรถไฟ จัด ให้ติดตั้งไฟตามทางเดินไปห้องน้ำ กำจัดขยะตามชายหาด เพิ่มปริมาณบ้านพัก จัดให้มีเจ้าหน้าที่เวร ยามเพื่อรักษาความปลอดภัย ดูป้ายปลุกจิตสำนึกของนักท่องเที่ยว เพิ่มสถานที่กางเต็นท์ เพิ่มการ ประชาสัมพันธ์ให้กับพื้นที่ และจัดหาพันธุ์สัตว์มาปล่อยเพื่อใช้ในการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงด้านการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร มีดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในด้านสถานที่โดยแบ่งเป็นข้อดังนี้

1.1 ห้องน้ำ ควรมีการเพิ่มปริมาณห้องน้ำและมีการดูแลด้านความสะอาดเพื่อสุขอนามัยที่ดีของนักท่องเที่ยว

1.2 สถานที่รับประทานอาหาร มีการเพิ่มโต๊ะ เก้าอี้ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวภายในอุทยานฯ และให้มีการซ่อมแซม บำรุงรักษาให้มีสภาพที่สมบูรณ์พร้อมใช้งานได้อย่างสม่ำเสมอ

1.3 แสดงป้ายบอกสถานที่ภายในอุทยานฯ เช่น ป้ายทางเดินไปห้องน้ำ-ห้องสุขา ป้ายบอกทางไปที่ทำการของอุทยานฯ และควรมีการติดตั้งให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมและมองเห็นได้ชัดเจน

1.4 ทำที่กั้นทางข้ามรถไฟ เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวภายในอุทยานฯ

1.5 ดูแลและซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุดให้มีสภาพที่สมบูรณ์พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

1.6 ดูแลรักษาความสะอาดภายในอุทยานฯ ให้เรียบร้อยและเป็นระเบียบ เพื่อภาพพจน์ที่ดีต่อสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจต่ออุทยานฯ และจะได้หาโอกาสมาท่องเที่ยวในครั้งต่อไป

2. ด้านข้อมูลและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภายในอุทยานแห่งชาติหาดวนกรว่ามีกิจกรรมใดบ้าง และกิจกรรมบางกิจกรรมนั้นในช่วง

เวลาที่เหมาะสมในการทำกิจกรรมว่าอยู่ในระยะเวลาใด เพื่อความเหมาะสมในการทำกิจกรรม เช่น การดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น การดำน้ำดูปะการังน้ำลึก เป็นต้น

3. ให้มีการแบ่งเขตในการปลูกพืชทะเล สมุนไพรและพืชอื่นๆ ที่มีประโยชน์และเหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์ด้านการศึกษา และเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาด้านการปฐมพยาบาลที่เกิดจากพืชทางทะเล เช่น การโดนพิษจากแมงกะพรุนไฟ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

จากการศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติหาดวนกร ดังนั้นการศึกษารั้งต่อไปควรศึกษาในหัวข้ออื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่ออุทยานแห่งชาติวนกรยิ่งขึ้นดังนี้

1. ศึกษาความพร้อมของอุทยานแห่งชาติวนกรในการรองรับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

2. ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานภายในอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กนกพร รัตนสุธีรกุล. 2541. ความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลต่อการดำเนินการบำบัดน้ำเสียของโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กฤษทลทิพย์ มาลากุล ณ อยุธยา. 2526. การศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างผู้อยู่อาศัยในแฟลตกับเรือนแถว กรณีโครงการเคหะชุมชนบางบัว 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คมกริช ดั่งเงิน. 2534. การศึกษาขีดความสามารถทางจิตวิทยาในการรองรับการใช้ประโยชน์ด้านนันทนาการ บริเวณน้ำตกเหวสุวัต อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จันทนาภรณ์ อ่ำพลจันทน์. 2544. การประยุกต์แนวคิดช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนินทร รัตตสัมพันธ์. 2529. อุปสงค์ของนันทนาการกลางแจ้ง อุทยานแห่งชาติคอกะหลุมพวย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดร.รชนี เอมพันธ์. 2542. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 308511 หลักนันทนาการและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ. ภาควิชาอนุรักษวิทยา, คณะวนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- นภวรรณ ฐานะกาญจน์. 2535. “การจัดการแหล่งนันทนาการบนที่สูง” การพัฒนาป่าไม้ในที่สูง. ศูนย์วิจัยป่าไม้, คณะวนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

-2542. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 308512 มนุษย์มิติในการจัดการ
พื้นที่อนุรักษ์. ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา, คณะวนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
กรุงเทพฯ.
- นภวรรณ ฐานะกาญจน์. 2543. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 308312 พฤติกรรมนันทนาการ.
ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา, คณะวนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- นิกร เกลี้ยงพิบูลย์. 2544. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนา สวนพฤกษศาสตร์พุแค
จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิตยา วิรุฬักษ์. 2526. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง
กับทัศนคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พันทิพา โฉมประดิษฐ์. 2530. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก
สวนพฤกษศาสตร์แห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โมดัส คอนซัลแทนส์ จำกัด. มปป. โครงการจัดทำแผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
หาดวนกร. กรมป่าไม้.
- ลำพอง ศรีทับทิม. 2533. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทาง
กายภาพบริเวณลุ่มแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2535. พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม : มุขฐานทางพฤติกรรมเพื่อ
การออกแบบและวางแผน. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

วิโรจน์ ทองอินทร์. 2544. “การกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาท่าเพชร จังหวัดสุราษฎร์ธานี” เอกสารประกอบการสัมมนา โดยนิติตปริญาโท สาขาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ปีการศึกษา 2544. คณะวนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ศูนย์วิจัยป่าไม้. 2538. โครงการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ : กรณีภาคใต้. คณะวนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2540. รายงานขั้นสุดท้ายการดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กองบริการที่ปรึกษา ศูนย์บริการวิชาการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ.

สุรเชษฐ์ เขษฐมาศ. 2535. “นันทนาการกับป่าไม้ชุมชน” เอกสารการสอนชุดวิชาการป่าไม้ชุมชน. สาขาวิชาการส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, กรุงเทพฯ.

สুবงกช จามีกร. 2526. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2545. แผนที่แสดงที่ตั้งอุทยานแห่งชาติหาดวนกร.

โสภณ โลดุรัตน์. 2525. ประโยชน์ทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อชิรพรรณ เกียงขวา. 2534. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาสถานที่พักผ่อนที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Yamane, T. 1973. **Statistics: An Introduction Analysis**. International edition. Tokyo.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ต่อการให้บริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่
อุทยานแห่งชาติหาดวนกร อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน () และกรอกข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน และ
ความเป็นจริง และขอความกรุณาได้โปรดตอบคำถามทุกข้อ ขอขอบพระคุณในความกรุณาของ
ท่านไว้ ณ ที่นี้

ตอนที่ 1 สภาพเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว

1.1 เพศ

() ชาย () หญิง

1.2 อายุ.....ปี

1.3 สถานภาพสมรส

() โสด () สมรส
() หย่าร้าง () หม้าย

1.4 ระดับการศึกษา

() (ป.6) หรือต่ำกว่า () ม.1 – ม. 3 () ม.4 – ม6
() ปวช. () อนุปริญญา หรือ ปวส. () ปริญญาตรี
() ปริญญาโท () อื่น ๆ ระบุ.....

1.5 อาชีพหลักของท่าน (อาชีพที่ใช้เวลาในการประกอบอาชีพเป็นส่วนใหญ่)

() ข้าราชการ () ข้าราชการประจำ () นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา
() ธุรกิจส่วนตัว () พนักงานรัฐวิสาหกิจ () ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ
() รับจ้าง () ข้าราชการบำนาญ () แม่บ้าน
() ลูกจ้างบริษัทเอกชน () เกษตรกร
() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

1.7 ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน จังหวัดใด

- () กรุงเทพมหานคร () ภาคเหนือ จังหวัด.....
- () ภาคใต้ จังหวัด..... () ภาคกลาง จังหวัด.....
- () ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัด.....
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.8 ประสบการณ์ในการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

- () ไม่มีประสบการณ์
- () มีประสบการณ์ () 1 ครั้ง () 2 ครั้ง () 3 ครั้ง
- () มากกว่า 3 ครั้ง (ระบุ).....

1.9 สิ่งจูงใจสำคัญที่สุดของการเดินทางการท่องเที่ยวครั้งนี้ (ตอบเพียง 1 ข้อ)

- () เป็นสถานที่เดินทางมาถึงสะดวกและรวดเร็ว
- () เป็นสถานที่ที่ค่าใช้จ่ายเหมาะสมกับรายได้
- () เป็นสถานที่ที่มีธรรมชาติสวยงาม
- () เป็นสถานที่ที่ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดี
- () เป็นสถานที่ที่ช่วยให้ผ่อนคลายความเครียดที่ดี
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว

2.1 วัตถุประสงค์ของการมาท่องเที่ยวครั้งนี้

- () ประชุม/อบรม/สัมมนา () เพื่อพักผ่อนหย่อนใจส่วนตัว
- () หาประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศส่วนตัว
- () หาประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นกลุ่ม
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2.2 ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมายังอุทยานแห่งชาติหาดวนกร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () รถยนต์ส่วนตัว () รถไฟ
- () รถจักรยานยนต์ () รถประจำทาง
- () รถเช่าเหมา () รถบริษัทนำเที่ยว
- () รถจักรยาน () รถเช่าเหมา (ระบุ).....
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

- 2.3 ช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว
- () มาเช้า – เย็นกลับ () มาพักค้าง.....คืน
- 2.4 สถานที่ที่ใช้พักค้างคืน
- () กางเต็นท์ในอุทยานฯ () บ้านพักอุทยาน ฯ
- () โรงแรม / รีสอร์ท () อื่น ๆ (ระบุ).....
- 2.5 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้ของนักท่องเที่ยว
- () ไม่ได้จ่าย () จ่ายจำนวนประมาณ.....บาท
- 2.6 ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว
- () มาคนเดียว
- () มากับเพื่อนรวมนักท่องเที่ยวด้วยเป็นจำนวน.....คน
- () มากับครอบครัวรวมนักท่องเที่ยวด้วยเป็นจำนวน..... คน
- () มากับกลุ่มทัวร์รวมนักท่องเที่ยวด้วยเป็นจำนวน.....คน
- () อื่น ๆ (ระบุ).....รวมเป็นจำนวน.....คน
- 2.7 ท่านทำกิจกรรมในการท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ถ้าทำกิจกรรมกรุณาเขียนเครื่องหมาย ใน () แต่ถ้าไม่ได้มีกิจกรรมให้เขียนเครื่องหมาย ใน ()
- () เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยาน ฯ
- () เดินดูนกในอุทยานฯ
- () เดินศึกษาธรรมชาติทางบก
- () เดินศึกษาธรรมชาติทางทะเล
- () จักรยานตามเส้นทางภายในอุทยานฯ
- () ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น
- () ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก
- () ศึกษาความรู้และข้อมูลจากศูนย์บริการท่องเที่ยวของอุทยานฯ
- () กางเต็นท์พักแรม
- () ประกอบอาหารรับประทานเอง
- () มีกิจกรรมรอบกองไฟ
- () เดินตามชายหาด
- () ซื้ออาหารรับประทาน
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

2.8 ท่านได้ใช้บริการต่างๆ ที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกรมีไว้บริการ ถ้าใช้บริการกรุณาเขียนเครื่องหมาย ใน () แต่ถ้าไม่ได้ใช้บริการให้เขียนเครื่องหมาย x ใน ()

- () ถนนเข้าสู่อุทยานฯ
- () สถานที่จอดยานพาหนะ
- () สถานที่กางเต็นท์
- () บ้านพักของอุทยานฯ
- () สถานที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ
- () สถานที่ที่ประกอบอาหาร
- () สถานที่รับประทานอาหาร
- () โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน
- () การเก็บและกำจัดขยะ
- () ห้องน้ำ – ห้องสุขา
- () สวนหย่อมภายในอุทยานฯ
- () แผ่นป้ายภายในอุทยานฯ
- () การคิดค่าบริการของอุทยานฯ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

1.ท่านมีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่เพียงใดเกี่ยวกับ (กิจกรรมที่ทำให้เขียนเครื่องหมาย ถ้าไม่ทำให้เขียนเครื่องหมาย x)

พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย ไม่พึงพอใจ

1.1 () เดินป่าตามเส้นทางภายในอุทยานฯ	()	()	()	()
1.2 () เดินดูนกในอุทยานฯ	()	()	()	()
1.3 () เดินศึกษาธรรมชาติทางบก	()	()	()	()
1.4 () ศึกษาธรรมชาติทางทะเล	()	()	()	()
1.5 () ขี่จักรยานตามเส้นทางอุทยานฯ	()	()	()	()
1.6 () ดำน้ำดูปะการังน้ำตื้น	()	()	()	()
1.7 () ดำน้ำดูปะการังน้ำลึก	()	()	()	()

- 1.8 () ศึกษาความรู้และข้อมูลจาก ศูนย์บริการท่องเที่ยว ของอุทยานฯ () () () ()
- 1.9 () การกางเต็นท์ () () () ()
- 1.10 () การประกอบอาหาร () () () ()
- 1.11 () กิจกรรมรอบกองไฟ () () () ()
- 1.12 () อื่น ๆ (ระบุ).....
- 1.13 () อื่น ๆ (ระบุ).....
- 1.14 () อื่น ๆ (ระบุ)
- 1.15 () อื่น ๆ (ระบุ).....

2. ท่านมีความพึงพอใจในการให้บริการที่สะดวก สะอาดและปลอดภัยเพียงใด เกี่ยวกับ :

พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย ไม่พึงพอใจ

- 2.1 () ถนนเข้าสู่อุทยานฯ () () () ()
- 2.2 () ที่จอดรถพาหนะ () () () ()
- 2.3 () ที่กางเต็นท์ () () () ()
- 2.4 () บ้านพักของอุทยานฯ () () () ()
- 2.5 () ที่ทำกิจกรรมรอบกองไฟ () () () ()
- 2.6 () ที่ประกอบอาหาร () () () ()
- 2.7 () ที่รับประทานอาหาร () () () ()
- 2.8 () โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งพักผ่อน () () () ()
- 2.9 () วิธีการเก็บและกำจัดขยะ () () () ()
- 2.10 () ห้องน้ำ – ห้องสุขา () () () ()
- 2.11 () ความสะอาดบริเวณภายในอุทยานฯ () () () ()
- 2.12 () แผ่นป้ายในสถานที่ภายในอุทยานฯ () () () ()
- 2.13 () การคิดค่าบริการของอุทยานฯ () () () ()
- 2.14 () อื่น ๆ (ระบุ).....
- 2.15 () อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดวนกร

1. ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

- () ไม่มี
- () มี (ระบุ) 1.1.....
1.2.....
1.3.....
1.4.....

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

- () ไม่มี
- () มี (ระบุ) 2.1.....
2.2.....
2.3.....
2.4.....

3. ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการทั่วไปของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

- () ไม่มี
- () มี (ระบุ) 3.1.....
3.2.....
3.3.....
3.4.....

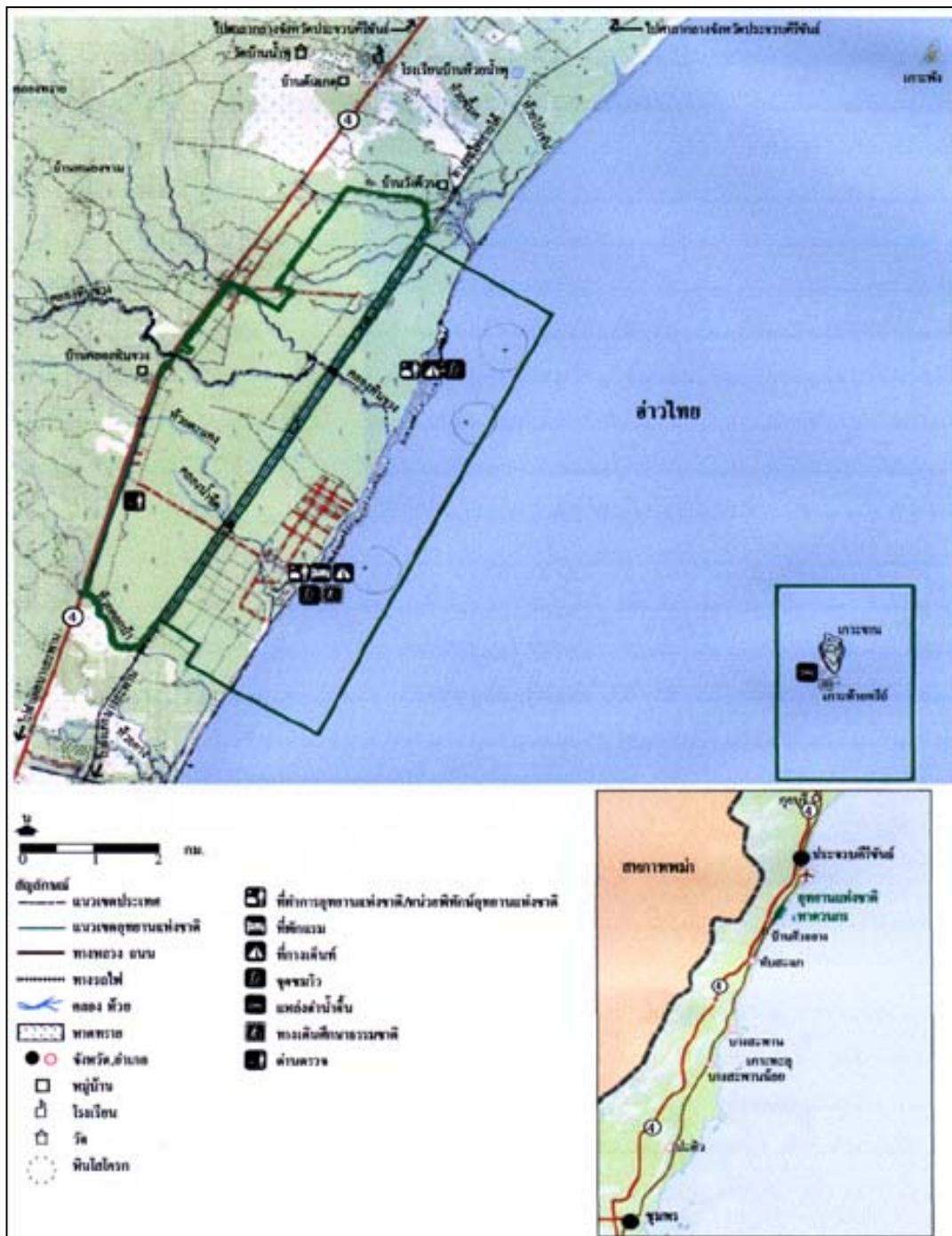
4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้บริการทั่วไปของอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

- () ไม่มี
- () มี (ระบุ) 4.1.....
4.2.....
4.3.....
4.4.....

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

แผนที่แสดงที่ตั้งอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงที่ตั้งอุทยานแห่งชาติหาดวนกร

ที่มา : สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ (2545)